

The background of the top half of the page is a photograph of a swimming pool. The water is dark blue with ripples. A red lane line is visible across the top. In the foreground, there are some floating objects, including a red buoy and a black cap. The bottom half of the page is a solid yellow color.

Behoefte aan overdekt openbaar zwemwater in De Fryske Marren, nu en in de toekomst

Corry Floor (Mulier Instituut)

Karin Wezenberg-Hoenderkamp (Mulier Instituut)

Thijs Spreen Brouwer (TREEM)

Luka Brouwer (Mulier Instituut)

Behoefte aan overdekt openbaar zwemwater in De Fryske Marren, nu en in de toekomst

in opdracht van gemeente De Fryske Marren

**Corry Floor
Thijs Spreen Brouwer
Karin Wezenberg-Hoenderkamp
Luka Brouwer**

**m.m.v
Jeroen Brus
Mark Bennenbroek**

Mulier Instituut

sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht

T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl

E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
1.1	Onderzoeksvragen	7
1.2	Planningsinstrument	7
1.3	Leeswijzer	8
2.	Relevante ontwikkelingen en prognoses	9
2.1	Bevolkingsprognose De Fryske Marren	9
2.2	Ontwikkeling sportdeelname	11
2.3	Ontwikkeling sportaccommodatiegebruik	13
2.4	Conclusie	14
3.	Capaciteit zwemwater	15
3.1	Capaciteit De Fryske Marren	16
3.2	Capaciteit buurgemeenten	17
3.3	Capaciteit vergelijkbare gemeenten	19
3.4	Oppervlaktewater in De Fryske Marren	20
3.5	Conclusie	21
4.	Programmering en bezoekaantallen	23
4.1	Programmering	23
4.2	Bezoekaantallen	26
4.3	Conclusie	27
5.	Afstandsanalyses	29
5.1	Herkomst bezoekers zwembaden	29
5.2	Afstand inwoners tot zwembad	33
5.3	Conclusie	36
6.	Stakeholders	39
6.1	Zwembadmanagers	39
6.2	Georganiseerde gebruikers	41
6.3	Motieven voor bezoek Swimfun	44
6.4	Commerciële zwemlesaanbieders	44
6.5	Conclusie	45
7.	Planningsinstrument	47
7.1	Onderwijs	47
7.2	Sport	50
7.3	Banenzwemmen	52
7.4	Doelgroepenzwemmen	54
7.5	Recreatief zwemmen	55
7.6	Conclusie	56

8.	Conclusie	57
8.1	Capaciteit	57
8.2	Afstandsanalyse	58
8.3	Optimalisering programmering	58
8.4	Stakeholders	59
8.5	Huidige en toekomstige behoefte	60
8.6	Aanbevelingen	60
Referenties		61
Bijlage 1. Planningsinstrument		63
Bijlage 2. Programmering zwembaden		65
	Programmering Swimfun	66
	Programmering Ny Sudersé	70
Bijlage 3. Reisafstand per kern van de gemeente		75

1. Inleiding

In opdracht van de gemeente De Fryske Marren onderzoeken het Mulier Instituut en TREEM de zwemwaterbehoefte in deze gemeente. De gemeente De Fryske Marren heeft twee overdekte openbare zwembaden: Swimfun in Joure en Ny Sudersé in Lemmer. Met betrekking tot deze zwembaden is de vraag of de gemeente met 51 kernen voldoende kan voorzien in de zwemwaterbehoefte van de bevolking die verspreid is over een grote oppervlakte, nu en in de toekomst (2025 en 2035). Naast deze overdekte openbare zwembaden kent de gemeente ook diverse semi-private baden en diverse openluchtrecreatiemogelijkheden in bijvoorbeeld plassen en meren. De semi-private baden waar zwemles in wordt aangeboden worden in dit onderzoek meegenomen. Van de recreatiemogelijkheden in oppervlaktewater wordt in kaart gebracht op welke plaatsen in de gemeenten gezwommen kan worden.

1.1 Onderzoeksvragen

Om meer inzicht te krijgen in de behoefte aan overdekt zwemwater in De Fryske Marren zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. Wat is de huidige capaciteit van de overdekte openbare zwembaden in De Fryske Marren en hoe verhoudt deze capaciteit zich tot het aanbod in de regio en tot andere vergelijkbare gemeenten?
2. Waar komen de bezoekers van de overdekte openbare zwembaden in De Fryske Marren vandaan?
3. Hoe is de bezetting van de zwembaden en wat zijn mogelijkheden tot optimalisering van het gebruik van overdekt zwemwater?
4. Wat is de ervaring van stakeholders met het huidige aanbod van zwemwater in De Fryske Marren?
5. Wat is de huidige (2018) en toekomstige (2025 en 2035) vraag naar overdekt zwemwater en hoe verhoudt zich dit tot het huidige aanbod (uitgesplitst naar onderwijs (leszwemmen), zwemsport, banenzwemmen, doelgroepen zwemmen en recreatief zwemmen)?

1.2 Planningsinstrument

Om inzicht te geven in de behoefte aan zwemwater nu en in de toekomst, wordt in dit onderzoek gebruikgemaakt van het planningsinstrument voor zwemwater. Dit planningsinstrument, ontwikkeld door Mulier Instituut, KNZB en TREEM, is eerder ingezet in projecten in Rotterdam (Breedveld et al., 2016), Nijmegen (Spreen Brouwer et al., 2017) en Ede (Floor et al., 2018). Dit instrument geeft op basis van onder andere capaciteiten, bevolkingsgegevens en bezoekaantallen inzicht in het benodigde zwemwater, voor nu en in de toekomst. Aangezien zwemwater ingezet kan worden voor verschillende activiteiten is het van belang om niet één planningsnorm te hanteren, maar een instrument te gebruiken waarin verschillende activiteiten worden onderscheiden en separaat van elkaar worden berekend. De activiteiten die worden onderscheiden zijn:

- onderwijs (leszwemmen en schoolzwemmen);
- zwemsport;
- banenzwemmen;
- doelgroepen zwemmen;
- recreatief zwemmen.

Het instrument is tot nu toe veelal in stedelijke gebieden ingezet. Het onderzoek in De Fryske Marren zorgt voor een uitbreiding van het planningsinstrument naar plattelandsgebieden. Kenmerkend voor De Fryske Marren zijn de vele kernen die de gemeente kent. In dit onderzoek wordt rekening gehouden met het specifieke karakter van de gemeente en worden uitgangspunten mogelijk aangepast.

1.3 Leeswijzer

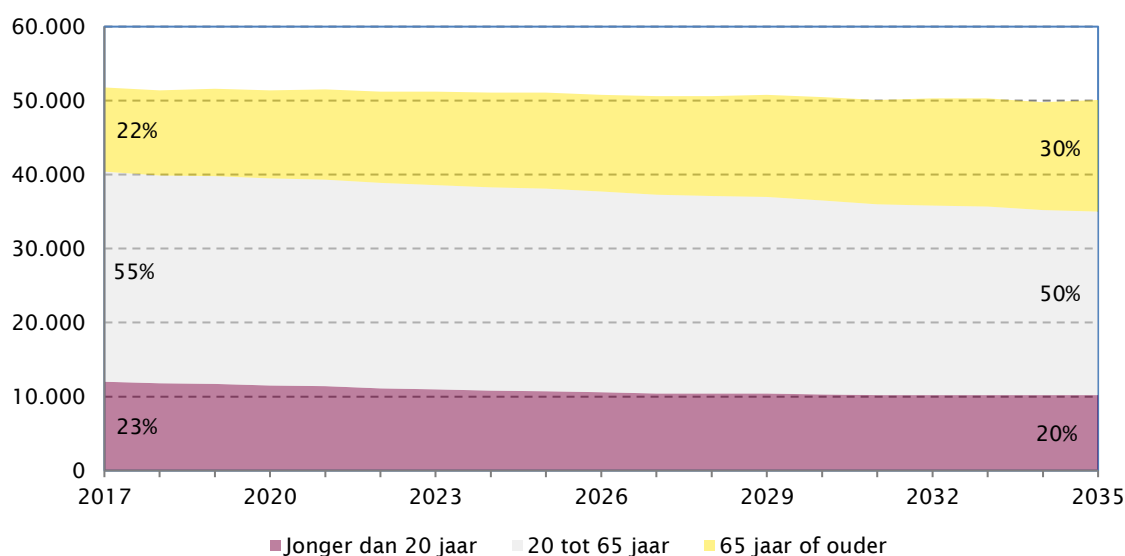
De rapportage is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 gaat in op de relevante bevolkingsprognoses en ontwikkelingen in de sport- en zwemdeelname. In hoofdstuk 3 wordt de huidige situatie wat betreft capaciteiten zwemwater in de gemeente De Fryske Marren uiteengezet en wordt deze capaciteit vergeleken met buurgemeenten en vergelijkbare gemeenten. Hoofdstuk 4 geeft meer inzicht in de programmering en bezoekaantallen van de zwembaden in het licht van mogelijke optimalisering. In hoofdstuk 5 wordt door middel van afstandsanalyses inzicht gegeven in de reisafstanden voor bezoekers van de zwembaden. Vervolgens worden in hoofdstuk 6 de inzichten van verschillende stakeholders (zwembadmanagers, verenigingen en zwemscholen) weergegeven. In hoofdstuk 7 wordt met behulp van het planningsinstrument uiteengezet wat de huidige kwantitatieve behoefte aan zwemwater is en hoe deze behoefte in 2025 en 2035 zal zijn. Tot slot vormt hoofdstuk 8, met een antwoord op de deelvragen, de conclusie van deze rapportage.

2. Relevante ontwikkelingen en prognoses

2.1 Bevolkingsprognose De Fryske Marren

De verwachting is dat de totale bevolking van De Fryske Marren van circa 51.800 inwoners in 2017 zal afnemen naar circa 50.100 inwoners in 2035 (-3%, figuur 2.1). Het aantal jongeren (inwoners jonger dan 20 jaar) zal met 15 procent afnemen (circa 1.800 inwoners). Deze afname is met name te zien in de groep tieners. Voor de jongere kinderen tot 9 jaar (zwemlesleeftijd) is deze afname 4 procent. Niet alle leeftijdsgroepen zullen in De Fryske Marren afnemen. Het aantal ouderen (inwoners van 65 jaar of ouder) zal tot 2035 met een derde toenemen.

Figuur 2.1 Verwachte bevolkingsontwikkeling De Fryske Marren 2017-2035

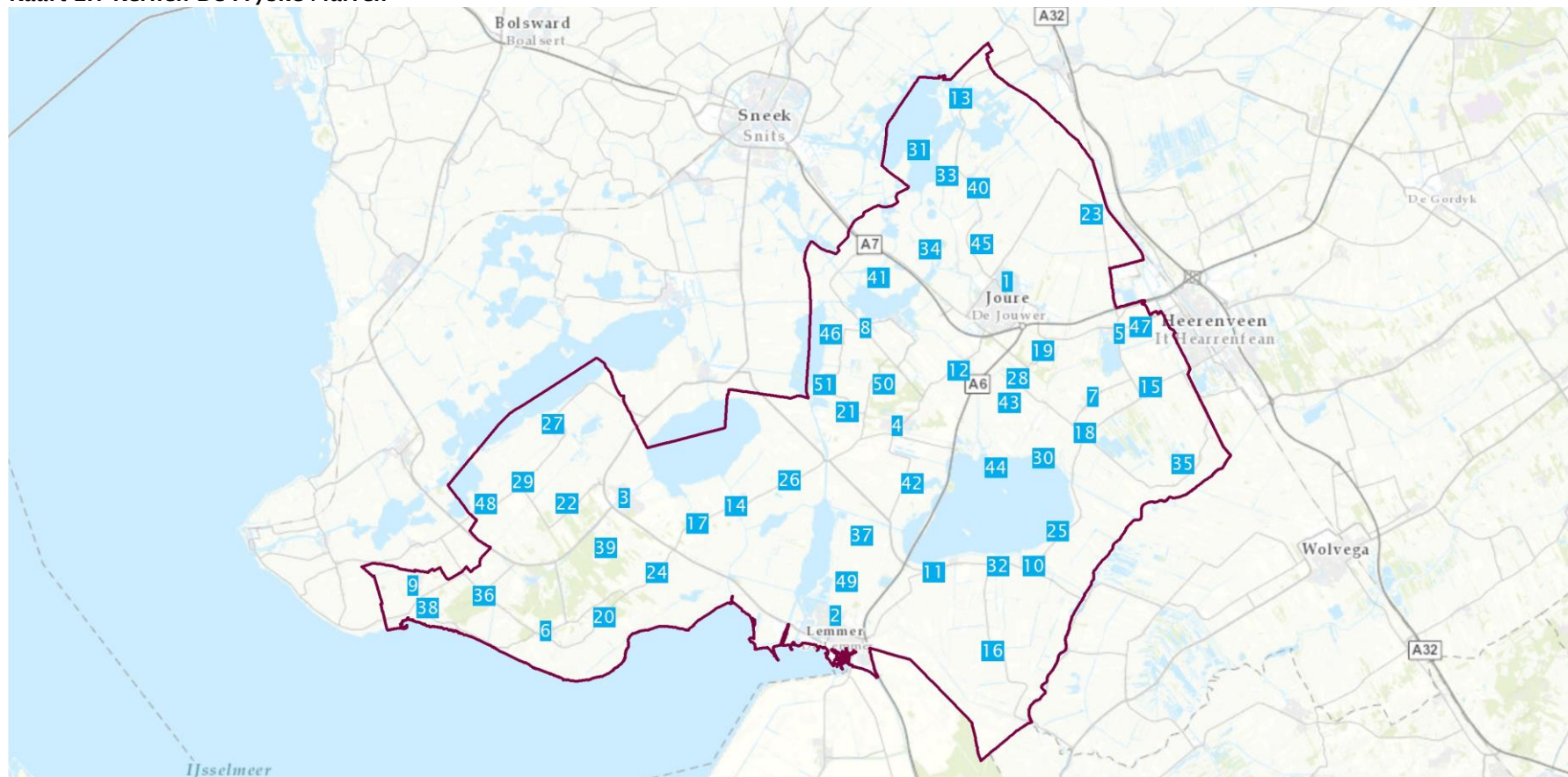

Bron: Gemeente De Fryske Marren, 2018; PBL/CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2016-2040. Bewerking: Mulier Instituut.

De Fryske Marren bestaat uit 51 (officiële) kernen (kaart 2.1). Deze kernen verschillen sterk in grootte. Joure is met circa 13.100 inwoners de kern met de meeste inwoners, gevolgd door Lemmer met circa 10.300 inwoners en Balk met circa 4.200 inwoners. De kleinste kern van de gemeente, Teroele, bestaat uit 30 inwoners (tabel 2.1).

Er zijn geen bevolkingsprognoses op kernniveau beschikbaar.

Kaart 2.1 Kernen De Fryske Marren

1) Joure 2) Lemmer 3) Balk 4) Sint Nicolaasga 5) Oudehaske 6) Oudemirdum 7) Sintjohannesga 8) Langweer 9) Bakhuizen 10) Echtenerbrug 11) Oosterzee 12) Scharsterbrug 13) Terherne 14) Sloten 15) Rottum 16) Bantega 17) Wijckel 18) Rotsterhaule 19) Haskerhorne 20) Nijemirdum 21) Idskenhuizen 22) Harich 23) Vegelinsoord 24) Sondel 25) Delfstrahuizen 26) Tjerkgaast 27) Elahuizen 28) Ouwsterhaule 29) Oudega 30) Rohel 31) Goingarip 32) Echten 33) Terkaple 34) Broek 35) Rotstergaast 36) Rijs 37) Follega 38) Mirns 39) Ruigahuizen 40) Akmarijp 41) Boornzwaag 42) Doniaga 43) Ouwster-Nijega 44) Oldeouwer 45) Snikzwaag 46) Dijken 47) Nijehaske 48) Kolderwolde 49) Eesterga 50) Legemeer 51) Teroele. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Tabel 2.1 Kernen De Fryske Marren, 2017

Kern	Aantal inwoners	Kern	Aantal inwoners
Joure	13.070	Elahuizen	350
Lemmer	10.310	Ouwsterhaule	340
Balk	4.240	Oudega	270
Sint Nicolaasga	3.320	Rohel	260
Oudehaske	1.940	Goingarijp	260
Oudemirdum	1.340	Echten	230
Sintjohannesga	1.260	Terkaple	230
Langweer	1.110	Broek	200
Bakhuizen	1.060	Rotstergaast	190
Echtenerbrug	1.040	Rijs	170
Oosterzee	900	Follega	160
Scharsterbrug	830	Mirns	120
Terherne	750	Ruigahuizen	120
Sloten	710	Akmarijp	110
Rottum	690	Boornzwaag	100
Bantega	640	Doniaga	100
Wijckel	630	Ouwster-Nijega	90
Rotsterhaule	570	Oldeouwer	80
Haskerhorne	570	Snikzwaag	70
Nijemirdum	560	Dijken	60
Idskenhuisen	490	Nijehaske	60
Harich	470	Kolderwolde	50
Vegelinsoord	400	Eesterga	50
Sondel	400	Legemeer	40
Delfstrahuizen	390	Teroele	30
Tjerkgaast	370	Totaal	51.800

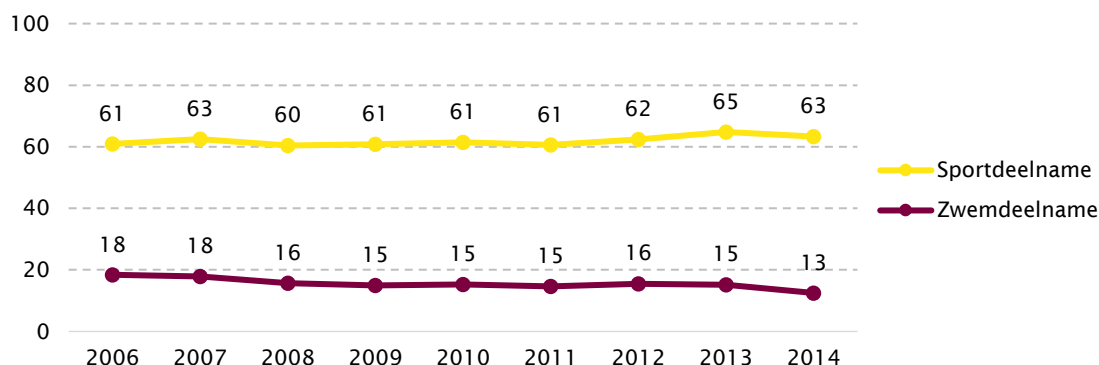
Bron: Gemeente De Fryske Marren, 2018.

2.2 Ontwikkeling sportdeelname

Om zicht te krijgen op de huidige en toekomstige zwemwaterbehoefte in de Fryske Marren is het zaak om inzicht te krijgen in de trends in de sportdeelname. Het landelijke sportdeelnamecijfer is na een aantal jaren groei inmiddels stabiel (circa 63%), evenals de mate waarin de Nederlander lid is van een sportvereniging (circa 30%). De zwemdeelname is landelijk afgenomen. Lag de zwemdeelname in 2006 nog op 18 procent, in 2014 is deze gedaald naar 13 procent (figuur 2.2). De dalende trend in de zwemdeelname zet zich ook de laatste jaren voort¹.

¹ Het onderzoek OBiN is na 2014 niet meer uitgevoerd. In deze grafiek zijn dus geen vervolgcijfers mogelijk. Wel laten de Nationale Sportonderzoeken uit 2013, 2016 en 2017 eenzelfde dalende trend in zwemdeelname zien.

Figuur 2.2 Landelijke sport- en zwemdeelname (minimaal 12x per jaar, in procenten; 12-79 jaar)

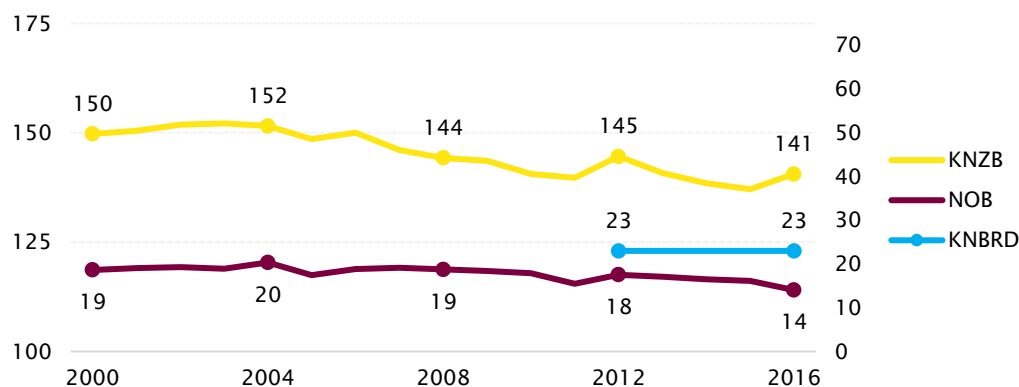
Bron: OBiN, 2006-2014. Bewerking: Mulier Instituut.

Een meer specifiek beeld van de deelname aan de georganiseerde zwemsport kan worden verkregen door te kijken naar het lidmaatschap van de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), de Reddingsbrigade (KNBRD) en de Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB). Het aantal leden bij de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB) neemt landelijk langzaam af (figuur 2.3). Tussen 2000 en 2016 zag de KNZB haar ledental met bijna 10.000 leden dalen naar ongeveer 141.000 leden (bijna 67.500 senioren en ruim 73.000 junioren). Opvallend is dat in de periode 2000-2011 (voornamelijk) senioren hun lidmaatschap hebben opgezegd en in de periode 2012-2016 (voornamelijk) junioren. Het aantal seniorleden in 2016 ligt boven het aantal in 2000 (+12%), terwijl het aantal junioren juist lager ligt (-18%).

In dezelfde figuur staan ook de ledenaantallen van de Nederlandse Onderwatersport Bond en de Reddingsbrigade. Ook bij de NOB is een daling in het ledental te zien. Van bijna 19.000 leden in 2000 naar 14.000 leden in 2016. In 2016 had de bond ruim 12.500 seniorleden en bijna 1.500 juniorleden. Het aantal junioren is sinds 2000 gestegen (+51%), het aantal senioren is gedaald (-29%). De ledenaantallen van de Reddingsbrigade zijn vanaf 2012 bijgehouden en laten een stabiel aantal zien van ongeveer 23.000 leden die bij de bond zijn aangesloten. In de ledenaantallen is wel een verschuiving te zien naar meer senioren (2012-2016 +30%) en minder junioren (2012-2016 -23%)².

² Van de Nederlandse Culturele Sportbond/Watervrienden zijn geen cijfers beschikbaar. Verenigingen aangesloten bij deze organisatie kunnen ook actief zijn in zwembaden. In De Fryske Marren is dit niet het geval.

Figuur 2.3 Aantal lidmaatschappen bij de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) en de Reddingsbrigade in de periode 2000-2016 (aantallen x 1.000, linkeras KNZB, rechteras NOB en KNBRD)

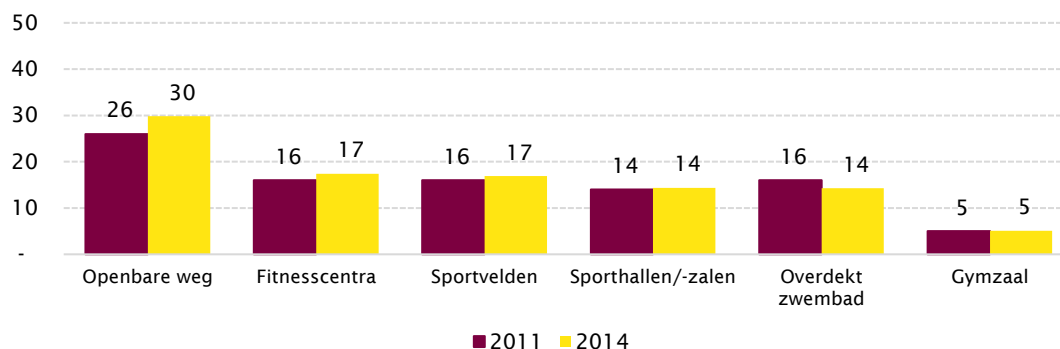
Bron: NOC*NSF, 2000-2016. Bewerking: Mulier Instituut.

De Fryske Marren heeft geen eigen gegevens over sportdeelname en meer specifiek over zwemdeelname. Wel zijn cijfers beschikbaar over lidmaatschap van de KNZB op gemeenteniveau. In De Fryske Marren is 0,7 procent van de bevolking lid van een KNZB-vereniging (RIVM, 2018). Dit komt neer op ongeveer 400 inwoners. Landelijk ligt het gemiddelde op 0,8 procent van de bevolking. Dit houdt in dat het aantal KNZB-lidmaatschappen in De Fryske Marren vrijwel overeenkomt met het landelijk beeld.

2.3 Ontwikkeling sportaccommodatiegebruik

Naast de daling in de zwemdeelname en zwemmen in verenigingsverband is op landelijk niveau ook een daling te zien in het gebruik van een zwembad als sportaccommodatie. In 2014 is het gebruik van het zwembad ten opzichte van 2011 gedaald van 16 procent naar 14 procent (figuur 2.4). Dit terwijl de andere genoemde accommodaties juist meer worden gebruikt of het gebruik gelijk blijft. Hierin zijn de zwembaden afwijkend van andere accommodaties. Met name het gebruik van de openbare weg stijgt hard. Dit is de voorziening die door alle Nederlanders (6-79 jaar) het meest genoemd wordt als type sportaccommodatie. Met deze stijging is een stijging in de deelname aan ongebonden sporten, zoals wandelen en fietsen, te zien.

Figuur 2.4 Gebruik van typen accommodaties voor sportbeoefening³ in 2011 en 2014 (bevolking Nederland 6-79 jaar, in procenten)

Bron: OBiN, 2010-2011 en 2013-2014. Bewerking: Mulier Instituut.

2.4 Conclusie

De Fryske Marren is een plattelandsgemeente die net als veel andere plattelandsgemeenten in Nederland een bevolkingskrimp kent. De bevolking tot 65 jaar neemt af, boven de 65 jaar is een lichte bevolkingsgroei te zien. Naast krimp krijgt de gemeente dus ook te maken met vergrijzing. De Fryske Marren heeft 51 officiële kernen, die qua inwoneraantal sterk uiteenlopen.

De sportdeelname in Nederland is al enige jaren stabiel. De zwemdeelname neemt daarentegen af. Meer specifiek is voor de georganiseerde zwemsport een afname in ledentallen te zien. Landelijk gezien is 0,8 procent van de inwoners lid van een KNZB-vereniging. In De Fryske Marren is dit 0,7 procent. In totaal komt dit neer op ongeveer 400 inwoners van de gemeente die lid zijn van een KNZB-vereniging.

³ Het gebruik van zwemaccommodaties voor recreatieve activiteiten en zwemles is hier niet in meegenomen. Gebruik gymzaal is exclusief gebruik voor bewegingsonderwijs.

3. Capaciteit zwemwater

De gemeente De Fryske Marren beschikt over twee openbare overdekte zwembaden: Swimfun in Joure en Ny Sudersé in Lemmer. Swimfun wordt geëxploiteerd door Stichting de Stiennen Flier, het beheer van het zwembad is in handen van de gemeente. Naast het zwembad is bij Swimfun ook de sporthal Sportfun gelegen. Dit is één van de vijf sporthallen in de gemeente. Mondeel Recreatie B.V. beheert het zwembad Ny Sudersé in Lemmer, de gemeente heeft een meerjarige zakelijke overeenkomst met dit zwembad. De exploitatie vindt plaats door Akwaak zwemscholen.

Swimfun bestaat uit een wedstrijdbassin dat is samengevoegd met een recreatief bassin, een peuterbassin en een uitzwembassin naar buiten. Geen van de bassins heeft een beweegbare bodem of springplank. Wel zijn twee glijbanen aanwezig en is er een wildwaterfaciliteit. Daarnaast heeft het zwembad nog enkele faciliteiten voor wellness. Ny Sudersé heeft drie bassins: een wedstrijdbassin, instructiebassin en peuterbassin. Ook in dit bad is een glijbaan met eigen plonsbassin aanwezig. Daarnaast beschikt de helft van het wedstrijdbassin over een beweegbare bodem. In het zwembad zijn daarnaast ook een kleine stroomversnelling en een bubbelbank aanwezig.

Tabel 3.1 Kenmerken van de grootste bassins in Swimfun en Ny Sudersé

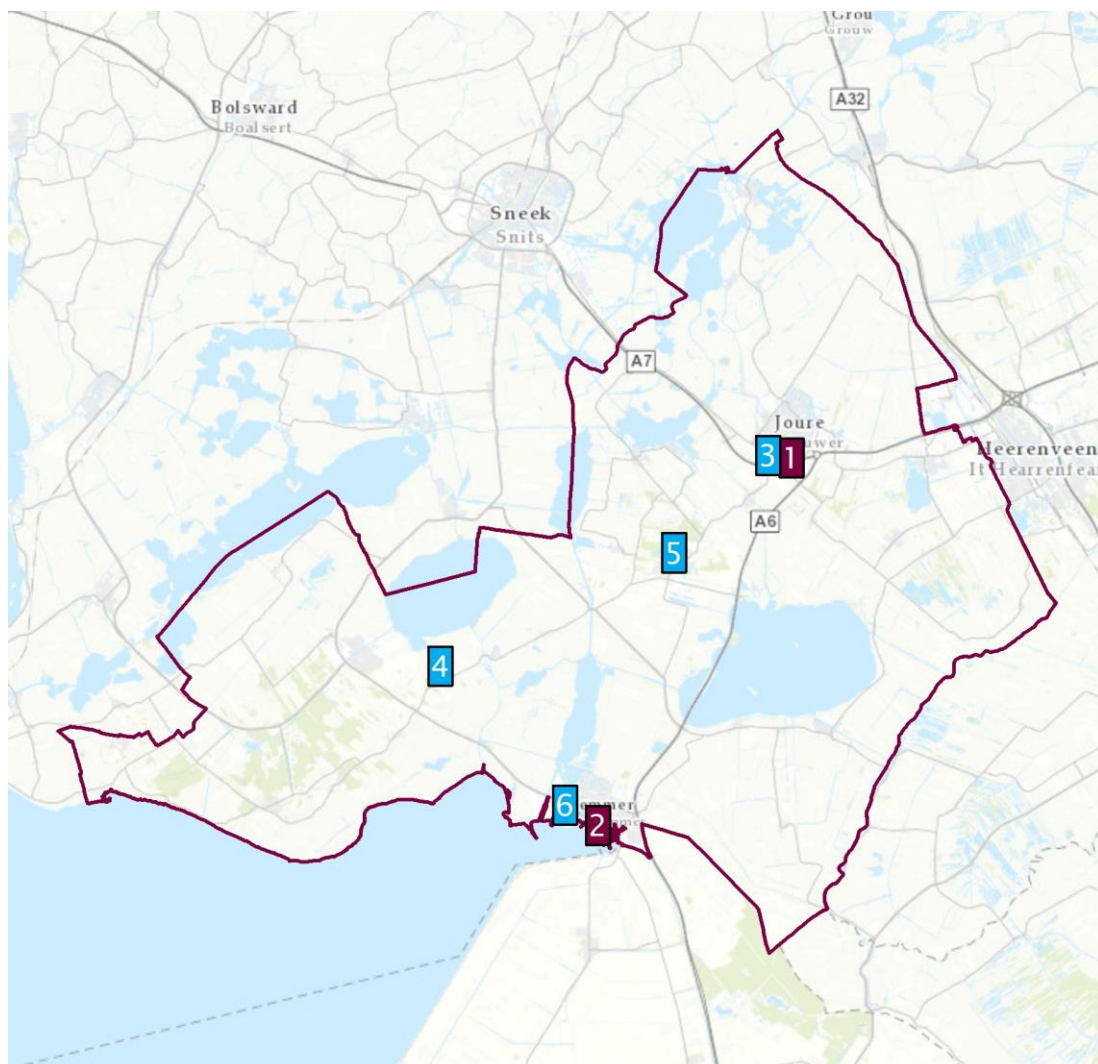
	Swimfun		Ny Sudersé	
	Wedstrijdbassin*	Recreatief bassin*	Wedstrijdbassin	Instructiebassin
Oppervlakte (m²)	375 (25x15)	296	250 (25x10)	100 (10x10)
Diepte (meter)	1.60-2.00	0-2.00	0-2.00	1.40
Temperatuur (°C)	30	30	29	31.3

* Deze twee bassins vormen één geheel.

Bron: zwembad Swimfun en zwembad Ny Sudersé.

Kaart 3.1 geeft de ligging van de twee openbare overdekte zwembaden weer. Daarnaast zijn ook de semi-private overdekte zwembaden waar in de gemeente zwemles wordt aangeboden op de kaart weergegeven. In totaal gaat het om vier semi-private baden. Hiervan behoort één semi-privaat bad tot een camping, één tot een hotel, één tot een zorgcentrum en één tot een sportschool. In De Fryske Marren zijn meer semi-private zwembaden dan op deze kaart zijn opgenomen. Deze zwembaden horen veelal bij recreatieparken of campings en zijn alleen toegankelijk voor bezoekers van het desbetreffende recreatiepark/camping.

Kaart 3.1 Openbare en semi-private⁴ zwembaden in de gemeente De Fryske Marren

1= Swimfun, Joure; 2= Ny Sudersé, Lemmer; 3= Gymnasion, Joure; 4= Zwembad de Baron, Wijckel

5= Zorgcentrum Maeykehiem, Sint Nicolaasga; 6= Sporthotel Iselmar, Lemmer

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

3.1 Capaciteit De Fryske Marren

Niet ieder zwemwater is geschikt om alle mogelijke zwemactiviteiten aan te bieden. Tabel 3.2 geeft een overzicht van de capaciteit zwemwater in De Fryske Marren voor de verschillende activiteiten die plaats kunnen vinden (onderwijs, sport, banenzwemmen, doelgroepenzwemmen en recreatief zwemmen). De vierkante meters zwemwater zijn toebedeeld op basis van definities die zijn weergegeven in bijlage 1. Naast de capaciteit van de openbare overdekte zwembaden is ook de capaciteit van de vier semi-private zwembaden waar zwemles wordt aangeboden in de tabel

⁴ Alleen de semi-private zwembaden waar zwemles wordt aangeboden zijn op deze kaart weergegeven.

opgenomen. De semi-private zwembaden worden op de meeste plaatsen ingezet voor zwemles en recreatie. Alleen voor zwemles wordt de capaciteit meegerekend, aangezien de zwembaden voor recreatie veelal alleen toegankelijk zijn in combinatie met verblijf op het recreatiepark/camping/hotel of met een abonnement.

Tabel 3.2 Capaciteit overdekt zwemwater gemeente De Fryske Marren in vierkante meter

	Openbare zwembaden	Semi-private zwembaden
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)		
Onderwijs	725	460
Sport	0	
Banenzwemmen	625	
Doelgroepen zwemmen	1.021	
Recreatief zwemmen	1.111	

Bron: Zwembad Swimfun en zwembad Ny Sudersé. Bewerking: Mulier Instituut.

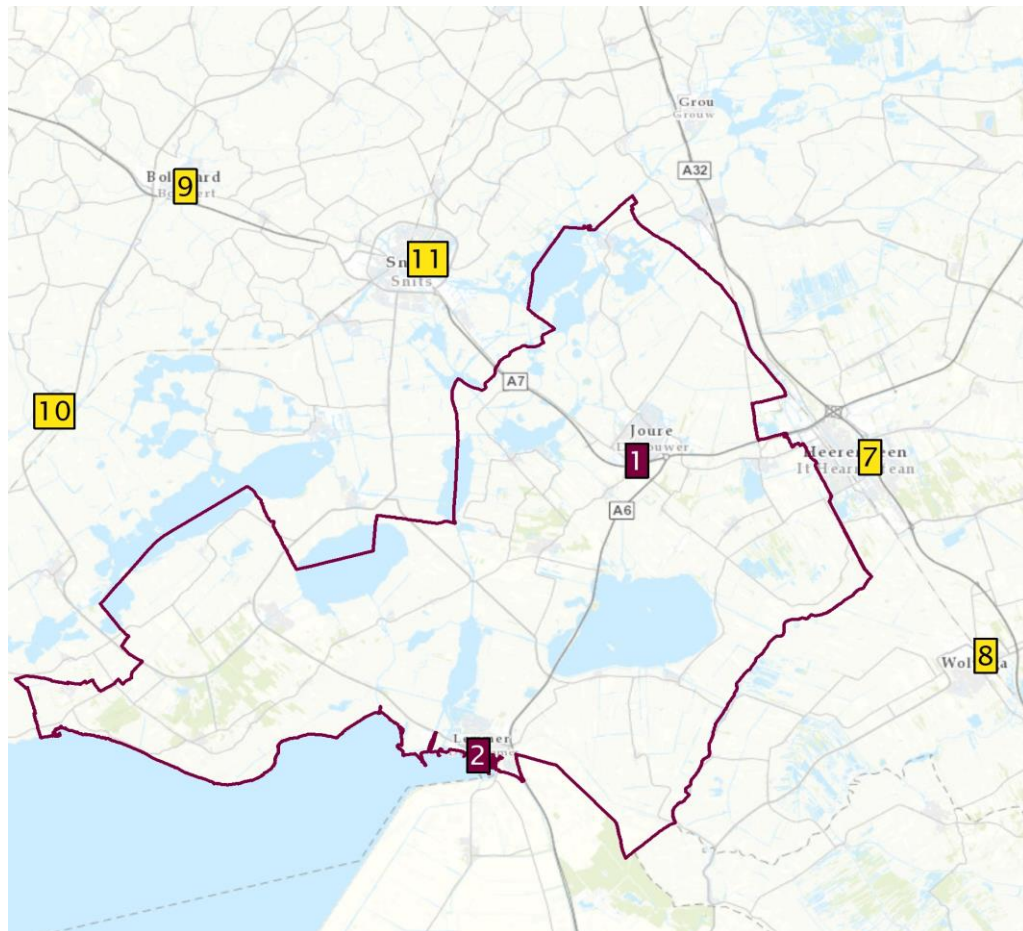
De meeste capaciteit zwemwater in De Fryske Marren is beschikbaar voor de activiteiten recreatief zwemmen, doelgroepen zwemmen en zwemonderwijs. Voor onderwijs is het recreatiegedeelte van het bassin in Swimfun niet meegenomen. Deze capaciteit voldoet aan de definitie, maar vanwege de recreatieve functie van het zwembad mag niet worden verwacht dat dit voor onderwijs wordt ingezet. Alleen de wedstrijdbassins (625 m² totaal) zijn geschikt voor banenzwemmen; voor zwemsport is geen van de bassins geschikt. Voor banenzwemmen en zwemsport moet het bassin minimaal 25 meter lang zijn. Voor sportactiviteiten moet de watertemperatuur bovendien niet te hoog zijn ($\leq 28^{\circ}\text{C}$). Beide wedstrijdbassins hebben een te hoge temperatuur om optimaal gebruikt te kunnen worden voor de zwemsport. In de praktijk worden deze bassins wel voor deze activiteiten ingezet.

De semi-private zwembaden voldoen niet allen aan de gestelde definitie. Slechts één van deze baden is volgens de definitie geschikt voor onderwijs, de andere baden zijn te klein (oppervlakte < 160m²). Ze worden wel in het onderzoek meegenomen omdat de gemeente geen invloed heeft op de grootte van deze bassins en deze baden momenteel voor zwemles worden ingezet.

3.2 Capaciteit buurgemeenten

Om het zwemwatergebruik in De Fryske Marren beter te kunnen duiden, is het van belang dat wordt gekeken naar het zwemwater dat zich in de regio van De Fryske Marren bevindt. Kaart 3.2 geeft de overdekte zwembaden in de gemeenten Heerenveen, Weststellingwerf en Súdwest-Fryslân weer. De gemeente Opsterland ligt ook op geringe afstand van De Fryske Marren. Deze gemeente heeft echter geen openbaar overdekt zwembad. Wat betreft afstanden liggen de zwembaden (weergegeven op kaart 3.2) dicht genoeg in de buurt van De Fryske Marren om mogelijk bezoekers uit de gemeente te trekken. De zwembaden in de gemeenten ten zuiden van De Fryske Marren, Noordoostpolder en Steenwijkerland, liggen te ver weg om, inwoners hebben dan voldoende andere alternatieven om gebruik van te maken.

Kaart 3.2 Overdekte openbare zwembaden in de gemeente De Fryske Marren en omgeving

1= Swimfun, Joure (De Fryske Marren); 2= Ny Sudersé, Lemmer (De Fryske Marren); 7= Sportstad, Heerenveen (Heerenveen); 8= Zwembad de Steense, Wolvega (Weststellingwerf); 9= Optisport Vitaloo, Bolsward (Súdwest-Fryslân); 10= Sportcentrum Rolpeal, Workum (Súdwest-Fryslân); 11= Optisport It Rak, Sneek (Súdwest-Fryslân)

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Tabel 3.3 geeft inzicht in de capaciteit aan openbaar overdekt zwemwater in de gemeente De Fryske Marren en de buurgemeenten. De zwembaden in de omliggende gemeenten zijn wat betreft capaciteit iets kleiner dan de twee zwembaden in De Fryske Marren, maar qua faciliteiten vergelijkbaar. Ze bestaan allemaal uit twee grote bassins (wedstrijdbassin en recreatie-/instructiebassin) met daarnaast eventueel een glijbaan/peuterbassin. Alleen zwembad Sportstad in Heerenveen heeft een extra instructiebassin.

Wanneer wordt gekeken naar de capaciteit zwemwater per 100 inwoners, valt op dat deze capaciteit in De Fryske Marren over het algemeen hoger is dan in de omliggende gemeenten. Het is opvallend dat dit niet geldt voor sportactiviteiten. Dit komt doordat de temperatuur van het zwemwater in De Fryske Marren voor deze activiteit te hoog is. Sportstad in Heerenveen en Optisport It Rak in Sneek zijn de enige zwembaden in de omgeving waarbij de watertemperatuur geschikt is voor sportactiviteiten. Op basis van dit aanbod hebben inwoners van de gemeente De Fryske Marren in hun eigen gemeente de meeste keus. Alleen voor sportactiviteiten (met name wedstrijden) zal eerder gebruikgemaakt worden van zwembaden in de omgeving.

Tabel 3.3 Capaciteit overdekt openbaar zwemwater De Fryske Marren en buurgemeenten

	De Fryske Marren	Heerenveen	Weststellingwerf	Súdwest-Fryslân
Inwonertal	51.728	50.200	25.720	89.643
Aantal zwembaden	2	1	1	3
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)				
Onderwijs	725	525	312,5	1.138
Sport	0	525	0	375
Banenzwemmen	625	525	312,5	938
Doelgroepenzwemmen	1.021	270	412,5	1.250
Recreatiefzwemmen	1.111	270	412,5	1.328
Oppervlakte per 100 inwoners				
Onderwijs	1,4	1,0	1,2	1,3
Sport	0	1,0	0	0,4
Banenzwemmen	1,2	1,0	1,2	1,0
Doelgroepenzwemmen	2,0	0,5	1,6	1,4
Recreatiefzwemmen	2,1	0,5	1,6	1,5

Bron: Swimfun, Ny Sudersé, Sportstad Heerenveen, Sportcentrum de Steense, Optisport Vitaloo,

Sportcentrum Rolpeal en Optisport It Rak.

Bewerking: Mulier Instituut.

3.3 Capaciteit vergelijkbare gemeenten

Om meer inzicht te geven in de capaciteit van het zwemwater in De Fryske Marren ten opzichte van andere gemeenten in Nederland, is in tabel 3.4 de capaciteit van vergelijkbare gemeenten weergegeven. Deze gemeenten zijn vergelijkbaar op stedelijkheid, inwoneraantal en/of het aantal zwembaden. Daarnaast zijn deze gemeenten gekozen omdat zij wat betreft oppervlakte allemaal grote gemeenten zijn die uit veel verschillende kernen bestaan, net als De Fryske Marren. In de tabel is per activiteit weergegeven wat de capaciteit aan openbaar overdekt zwemwater is. Daarnaast is weergegeven wat de capaciteit per 100 inwoners is. Dit geeft mogelijkheid tot vergelijking van de capaciteiten.

De gemeente De Fryske Marren beschikt over een grote capaciteit zwemwater ten opzichte van de vergelijkbare gemeenten. Het recreatief zwemmen springt eruit. De Fryske Marren heeft met Swimfun een groot recreatief zwembad. Dit hebben de andere gemeenten niet. Voor doelgroepenzwemmen en onderwijs heeft De Fryske Marren ook veel capaciteit beschikbaar. Alleen Hollands Kroon kan wat betreft capaciteiten vergeleken worden met De Fryske Marren. Hier moet wel worden aangegeven dat Hollands Kroon over vier openbare overdekte zwembaden beschikt. Dit is veel voor een gemeente van nog geen 50.000 inwoners. De verwachting is dat naar de toekomst toe niet alle vier de zwembaden in Hollands Kroon zullen blijven bestaan. De overige gemeenten hebben kleinere zwembaden met minder capaciteit. Het valt op dat in alle gemeenten weinig zwemwater voor sport beschikbaar is. Berkelland heeft een 5-baans 25-meterbassin met een geschikte temperatuur voor sportactiviteiten; Hollands Kroon heeft voor sportactiviteiten een 4-baans 25-meterbassin met een geschikte temperatuur. De overige gemeenten hebben geen 25-meterbassin of beschikken niet over een bassin met de juiste temperatuur voor sportactiviteiten.

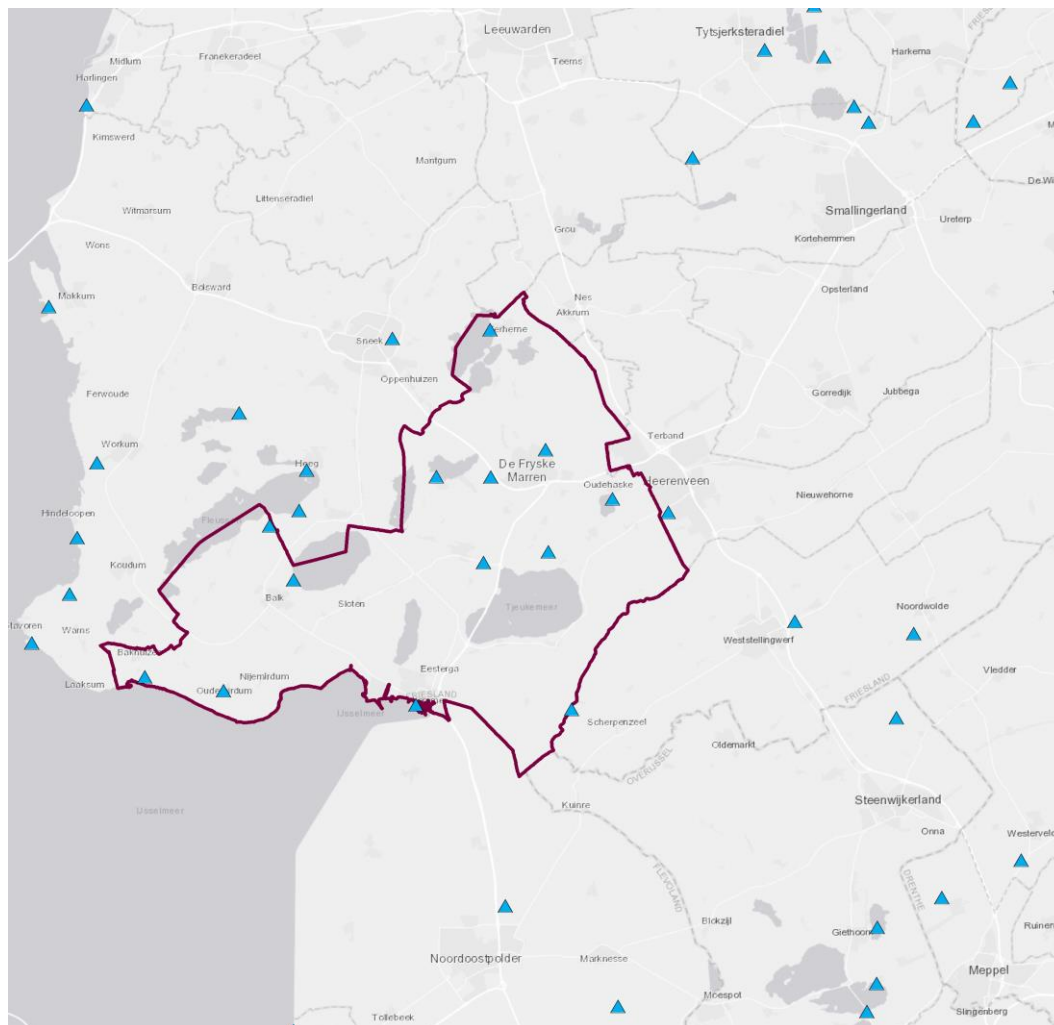
Tabel 3.4 Capaciteit overdekt zwemwater gemeente De Fryske Marren en vergelijkbare gemeenten

	De Fryske				Hollands
	Marren	Medemblik	Berkelland	Bronckhorst	Kroon
Inwonertal	51.728	44.479	44.039	36.352	47.686
Aantal zwembaden	2	1	1	1	4
Oppervlakte overdekt zwemwater (m ²)					
Onderwijs	921	220	625	200	813
Sport	0	0	375	0	250
Banenzwemmen	625	0	375	0	813
Doelgroepenzwemmen	1.021	135	625	350	1.053
Recreatiefzwemmen	1.111	220	625	350	1.223
Oppervlakte per 100 inwoners					
Onderwijs	1,8	0,5	1,4	0,6	1,7
Sport	0	0	0,9	0	0,5
Banenzwemmen	1,2	0	0,9	0	1,7
Doelgroepenzwemmen	2,0	0,3	1,4	1,0	2,2
Recreatiefzwemmen	2,1	0,5	1,4	1,0	2,6

3.4 Oppervlaktewater in De Fryske Marren

Naast zwemmogelijkheden in zwembaden zijn er ook diverse officiële zwemplekken in oppervlaktewater, zoals recreatieplassen of meren (kaart 3.3). Tijdens het badseizoen (1 mei tot 1 oktober) wordt de waterkwaliteit van deze zwemplekken gecontroleerd en worden zo nodig negatieve zwemadviezen of zwemverboden ingesteld. In gemeente De Fryske Marren zijn relatief veel officiële zwemplekken, wat niet verwonderlijk is in een waterrijke gemeente. Tijdens het zomerseizoen zal een deel van de vraag naar zwemwater door deze zwemplekken worden opgevangen. Het gaat dan met name om de activiteit recreatief zwemmen. Om hoeveel zwemmers het gaat, is onder andere afhankelijk van de faciliteiten op de zwemplekken, de waterkwaliteit en het aantal zomerse dagen.

Kaart 3.3 Zwemlocaties in oppervlaktewater in De Fryske Marren en omgeving

Bron: zwemater.nl. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

3.5 Conclusie

De gemeente De Fryske Marren heeft twee openbare overdekte zwembaden en vier semi-private zwembaden waarin zwemles wordt aangeboden. Openbaar zwembad Swimfun bestaat uit een gecombineerd wedstrijd- en recreatiebassin en uitzwembad naar buiten. In dit bad zijn ook allerlei recreatieve en wellnesselementen aanwezig. Zwembad Ny Sudersé bestaat uit een wedstrijdbassin en een instructiebassin en heeft enkele recreatieve elementen. In de buurt van de gemeente De Fryske Marren liggen openbare zwembaden in de gemeenten Heerenveen, Weststellingwerf en Súdwest-Fryslân. Deze baden hebben een diverse capaciteit, waarmee ook aantrekkelijk aanbod buiten de gemeente gevestigd is, met name op het gebied van sportactiviteiten. Zwembad Swimfun is het enige overdekte zwembad in de omgeving met een grote recreatieve functie en een mogelijkheid om buiten te recreëren door de wildwaterbaan en het uitzwembassin. In vergelijking met vergelijkbare gemeenten is te zien dat De Fryske Marren over veel zwemwatercapaciteit per 100 inwoners beschikt. Alleen Hollands Kroon heeft een vergelijkbare capaciteit: deze gemeente heeft vier openbare zwembaden, in vergelijking met twee zwembaden in De Fryske Marren. De overige gemeenten hebben over het algemeen minder zwemwater beschikbaar per 100 inwoners. De officiële zwemplekken in oppervlaktewater vormen in het badseizoen (1 mei tot 1 oktober) aanvullende capaciteit voor met name recreatief zwemmen.

4. Programmering en bezoekaantallen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de huidige programmering en bezoekaantallen van beide zwembaden.

4.1 Programmering

Aan de hand van de huidige programmering van de zwembaden is gekeken naar de openingstijden en het activiteitenaanbod van de bassins.

Swimfun

Het zwembad in Joure beschikt over een wedstrijdbassin en recreatiebassin. Deze bassins zijn aan elkaar gekoppeld. In de onderstaande uitwerking wordt desondanks wel onderscheid in de bassins gemaakt (tabel 4.1).

Tabel 4.1 Openingstijden zwembad Swimfun

	Wedstrijdbassin	Recreatiebassin
Maandag	08:00-20:45	09:00-18:00
Dinsdag	08:00-21:45	10:00-21:00
Woensdag	08:00-21:00	09:00-21:00
Donderdag	08:00-21:45	09:00-21:00
Vrijdag	08:00-21:00	10:00-21:00
Zaterdag	06:30-18:00	10:00-18:00
Zondag	10:00-18:00	10:00-18:00
Totaal	86 uur	71 uur

Het zwembad is wekelijks 86 uur geopend (afgerond). In zwembad Swimfun vinden de volgende activiteiten plaats: banenzwemmen, recreatief zwemmen, zwemles voor kinderen, zwemles voor volwassenen, doelgroepenactiviteiten en verhuur aan verenigingen

In onderstaande tabel is per categorie aangegeven hoeveel uur per week (afgerond) deze categorie wordt aangeboden.

Tabel 4.2 Aantal uur per week per activiteit in zwembad Swimfun (2018)

	Wedstrijdbassin	Recreatiebassin
Banenzwemmen	10	-
Recreatief zwemmen	60	68
Zwemles	4	-
Doelgroepen zwemmen	2	3
Verenigingszwemmen	10	-
Totaal	86	71

Het recreatief zwemmen is in het huidige rooster ruim geprogrammeerd. Tijdens de openingstijden is hiervoor vrijwel continu ruimte beschikbaar. In totaal is 60 uur per week ruimte voor recreatief

zwemmen. Alle andere activiteiten vinden op vaste tijden plaats. Tijdens de zwemles (tussen 15:00 en 17:00 uur) wordt gebruikgemaakt van een gordijn om het wedstrijdbassin in twee delen te splitsen. Zo kan in het diepe gedeelte zwemles worden aangeboden, terwijl in het ondiepere gedeelte zwemwater beschikbaar blijft voor recreatief zwemmen.

Banenzwemmen wordt van maandag tot en met vrijdag zowel in de ochtend als in de avond aangeboden. Doelgroepenactiviteiten worden allemaal in de ochtend georganiseerd. In de avonduren worden op dit moment geen doelgroepenactiviteiten aangeboden. De zwemvereniging Avena huurt tien uur per week zwemwater. Dit is op maandag-, dinsdag-, woensdag- en donderdagavond. Daarnaast huurt de vereniging op zaterdagochtend tussen 06:30 en 09:30 uur zwemwater. In het zwembad vindt geen schoolzwemmen of verhuur aan derden plaats.

Op basis van de huidige programmering kunnen de volgende optimalisatiemogelijkheden worden doorgevoerd:

- het uitbreiden van het activiteitenaanbod, bijvoorbeeld door extra doelgroepenactiviteiten aan te bieden;
- overwegen om de tijdstippen van de doelgroepenactiviteiten te verbreden, bijvoorbeeld door het ook in de avonduren aan te bieden;
- overwegen om het banenzwemmen in de avonduren uit te breiden;
- het recreatieve aanbod afstemmen op het gebruik. Vanwege de huidige ruime openingstijden voor recreatief zwemmen, kan het zijn dat in de huidige programmering sprake is van een aantal daluren voor het recreatieve zwemmen.

De volledige programmering van Swimfun is in de bijlage opgenomen.

Ny Sudersé

Het zwembad in Lemmer beschikt over een wedstrijdbassin en instructiebassin. De openingstijden hiervan zijn opgenomen in tabel 4.3.

Tabel 4.3 Openingstijden Ny Sudersé

	Wedstrijdbassin	Instructiebassin
Maandag	07:00-21:15	07:00-20:30
Dinsdag	11:15-21:15	11:15-21:00
Woensdag	07:00-21:00	07:00-21:15
Donderdag	10:00-21:15	10:00-21:00
Vrijdag	07:00-21:45	07:00-16:00
Zaterdag	08:30-17:00	08:30-17:00
Zondag	10:00-17:00	10:00-17:00
Totaal	80 uur	73 uur

Het zwembad is 80 uur per week geopend. In Ny Sudersé worden diverse activiteiten aangeboden. Het gaat hierbij om: banenzwemmen, recreatief zwemmen, zwemles voor kinderen, zwemles voor volwassenen, schoolzwemmen, doelgroepenactiviteiten, therapiezwemmen, trimzwemmen/techniek en verhuur aan verenigingen.

In de onderstaande tabel is per categorie weergegeven hoeveel uur per week (afgerond) deze categorie wordt aangeboden.

Tabel 4.4 Aantal uur per week per activiteit in Ny Sudersé (2018)

	Wedstrijdbassin	Instructiebassin
Banenzwemmen	29	-
Recreatief zwemmen	11	40
Zwemles	15	2
Schoolzwemmen	4	3
Doelgroepen zwemmen	9	10
Verenigingszwemmen	6	-
Totaal	74	55

Het wedstrijdbassin is netto 74 uur in gebruik. Het instructiebassin wordt netto 55 uur benut. Uit de programmering blijkt dat de bassins op dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend niet gebruikt worden. Op de weekenddagen wordt het zwembad tot 17:00 uur gebruikt. Dit houdt in dat in beginsel nog voldoende mogelijkheden zijn om het activiteitenaanbod verder uit te breiden.

Het zwembad is dagelijks veelvuldig beschikbaar voor vrij zwemmen. Voor het banenzwemmen is dit op werkdagen in de ochtend, middag en avond. In de middag is dit tussen 12:00 en 16:00 uur de enige activiteit in het wedstrijdbassin. Op zaterdag en zondag vindt het recreatieve gezinszwemmen plaats. In totaal is 40 van de 73 uur per week ruimte voor banenzwemmen en recreatief zwemmen samen. Daarnaast is er elke werkdag tussen 16:00 uur en 18:15 uur zwemles. Op woensdag- en donderdagochtend staat het schoolzwemmen geprogrammeerd. De doelgroepenactiviteiten zijn op werkdagen, zowel in de ochtend als in de avond. Voor wat betreft de sportactiviteiten geldt dat de trainingen van waterpolo vanaf komend seizoen stoppen, waardoor in dit zwembad alleen nog sprake is van verhuur aan de Reddingsbrigade. Deze vereniging huurt twee keer per week zwemwater. Het zwembad wordt niet gebruikt door overige groepen/huurders.

Op basis van de huidige programmering kunnen de volgende optimalisatiemogelijkheden worden doorgevoerd:

- indien wenselijk kan het activiteitenaanbod worden uitgebreid op de beschikbare momenten (dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend);
- overwegen om het banenzwemmen in de avonden uit te breiden;
- onderzoeken of de zwemles eerder in de middag kan starten, bijvoorbeeld om 15:00 uur, om zo extra en betere trainingstijden voor verenigingszwemmen te realiseren.

De volledige programmering van Ny Sudersé is in de bijlage opgenomen.

4.2 Bezoekaantallen

Swimfun

Swimfun had in 2017 meer dan 214.000 geregistreerde bezoeken. De afgelopen drie jaar is het totaalbezoek gestegen. In onderstaande tabel staat het bezoekaantal vanaf 2015 weergegeven.

Tabel 4.5 Bezoekaantallen Swimfun (2015-2017)

	2015	2016	2017
Banenzwemmen	21.662	21.366	20.957
Recreatief zwemmen	177.794	178.783	183.148
Zwemles	5.667	6.205	4.868
Doelgroepen	3.886	4.688	5.218
Verenigingen	-	-	-
Totaal	209.009	211.042	214.191
Verenigingen indicatie	-	-	15.000
Totaal incl. indicatie verenigingen			229.191

Het bezoekaantal van recreatief zwemmen zorgt veruit voor het grootste aandeel van het totale bezoek aan Swimfun. In 2017 was 85 procent van het bezoekaantal gerelateerd aan recreatief zwemmen.

In de afgelopen drie jaar is het bezoek aan recreatief zwemmen en doelgroepenactiviteiten steeds toegenomen. Voor banenzwemmen en zwemles geldt dat dit juist iets is afgenomen. Het bezoekaantal van verenigingen wordt niet door Swimfun geregistreerd. Op basis van een geraamd gemiddeld bezoekaantal aan trainingen (van Avena en SGHA waterpolo) is een schatting gemaakt van het verenigingsbezoek. Dit komt neer op ongeveer 15.000 bezoeken per jaar.

Ny Sudersé

Zwembad Ny Sudersé had in 2017 bijna 58.000 bezoeken. In onderstaande tabel staat het bezoekaantal per activiteit weergegeven:

Tabel 4.6 Bezoekaantallen Ny Sudersé (2015-2017)

	2015	2016	2017
Banenzwemmen	16.276	15.330	15.451
Recreatief zwemmen	7.042	7.243	8.621
Zwemles	23.028	22.248	16.707
Schoolzwemmen	4.472	2.696	3.085
Doelgroepen	4.967	5.887	6.044
Verenigingen	7.244	7.768	8.137
Totaal	63.029	61.172	57.946

In de afgelopen drie jaar is het totale bezoekaantal van Ny Sudersé afgenomen. Dit komt grotendeels door een grote terugloop van het aantal bezoeken voor zwemles. De terugloop van ruim 6 duizend bezoekers is niet direct te verklaren. Wel geeft de zwembadmanager aan dat er veel concurrentie is. Het bezoekaantal van banenzwemmen en schoolzwemmen is redelijk stabiel gebleven. Het bezoek aan recreatief zwemmen, doelgroepen en verenigingen is de laatste drie jaren gestegen.

4.3 Conclusie

Beide zwembaden hebben op basis van de programmering een sterk recreatief karakter waarbij het banenzwemmen en recreatief zwemmen veel geprogrammeerd is. In Ny Sudersé is dit wekelijks 40 uur van de 73 uur dat het zwembad wordt gebruikt. In Swimfun gaat het per week om 70 uur van de 86 uur.

In Ny Sudersé is in de programmering nog een aantal uur beschikbaar. Dit is vooral tijdens de ochtenduren, op donderdagmiddag en in het weekend na 17:00 uur. Voor het zwembad is daarmee in de basis nog voldoende mogelijk om het activiteitenaanbod uit te breiden. Swimfun is nagenoeg continu bezet, maar dat is met name vanwege de uitgebreide programmering voor recreatief zwemmen. In de toekomst kan overwogen worden om in de programmering meer rekening te houden met de vraag naar zwemwater voor banenzwemmen en doelgroepenactiviteiten. Zo vinden de verschillende doelgroepenactiviteiten bijvoorbeeld allemaal in de ochtend plaats. Hier loont het om naar de avonduren te kijken en de mogelijkheden om het zwemwater dan ook voor doelgroepenactiviteiten in te zetten.

Op basis van het bezoekaantal wordt geconcludeerd dat Ny Sudersé jaarlijks zo'n 58.000 bezoeken heeft en Swimfun ruim 214.000 bezoeken (exclusief de indicatie voor verenigingsbezoek). In Ny Sudersé is het overgrote deel van het bezoekaantal gerelateerd aan banenzwemmen en zwemles. Het bezoekaantal van zwemles is de laatste jaren wel afgenomen vanwege de toegenomen concurrentie van private zwemscholen. Voor zwembad Swimfun geldt dat van de ruim 214.000 bezoeken in 2017, 183.000 bezoeken (85%) gerelateerd waren aan recreatief zwemmen. Swimfun registreert geen bezoeken voor sportactiviteiten, maar op basis van de informatie vanuit de verenigingen, ligt het verenigingsbezoek rond de 15.000 bezoeken per jaar.

5. Afstandsanalyses

In dit onderzoek wordt op twee manieren een afstandsanalyse uitgevoerd. Ten eerste wordt op basis van postcodegegevens van bezoekers van de zwembaden inzicht gegeven in de herkomst van de bezoekers van de twee openbare zwembaden. Deze postcodegegevens zijn uitgesplitst naar enerzijds de postcodegegevens van abonneementhouders en anderzijds de postcodegegevens die zijn verzameld tijdens postcodeonderzoek dat deels in de meivakantie 2018 is uitgevoerd. Het postcodeonderzoek heeft ervoor gezorgd dat het ook mogelijk is om inzicht te krijgen in het recreatief gebruik van de zwembaden.

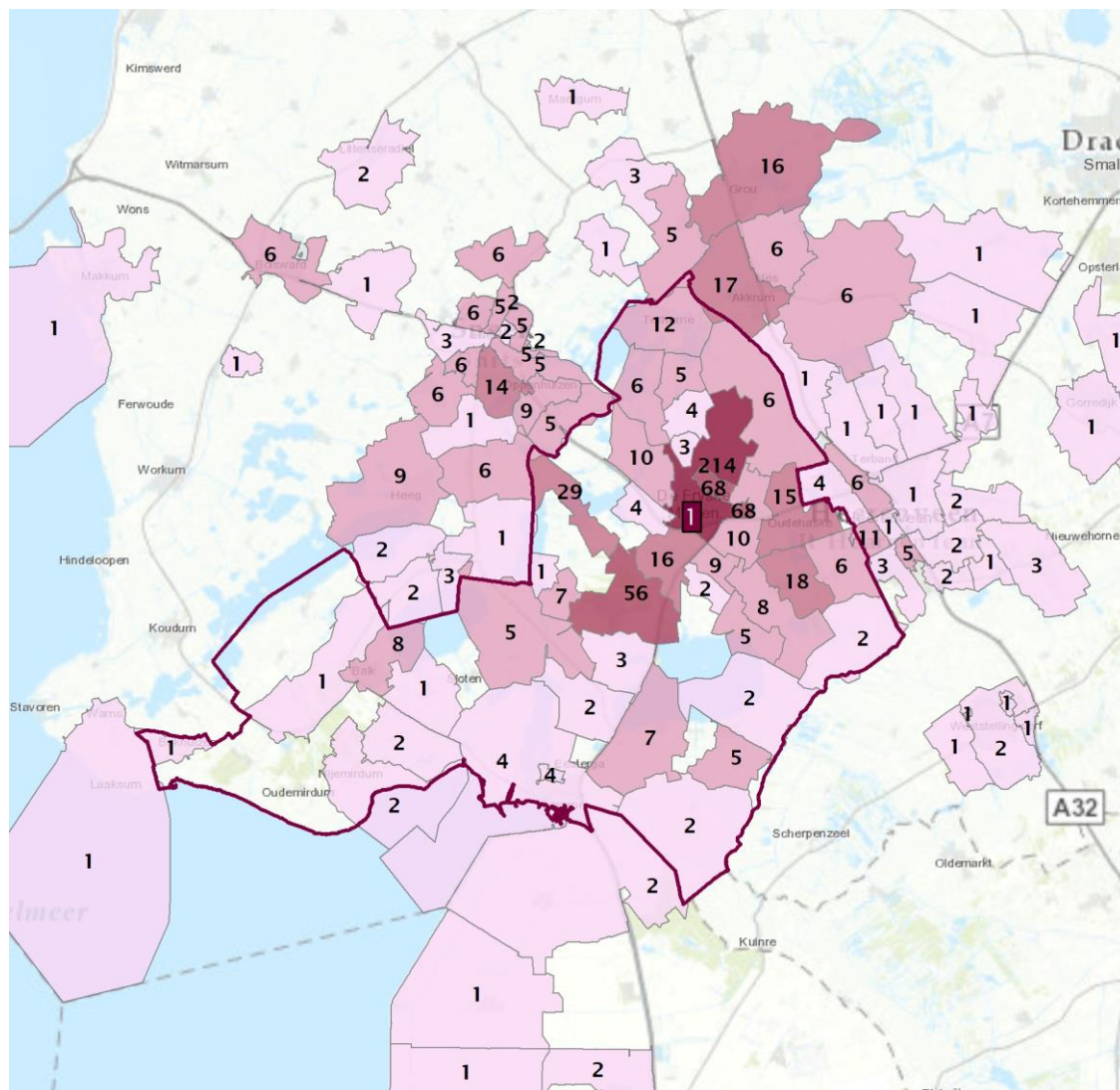
Ten tweede wordt inzicht gegeven in het dichtstbijzijnde zwembad voor de inwoners van De Fryske Marren. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt waarbij wordt gekeken naar de afstand van inwoners van De Fryske Marren naar het dichtstbijzijnde openbare zwembad binnen de gemeente, het dichtstbijzijnde openbare zwembad buiten de gemeente en naar de reisafstand voor lezswemmen wanneer de private zwembaden in de gemeente.

5.1 Herkomst bezoekers zwembaden

Zoals aangegeven is bij de herkomst van de bezoekers van de zwembaden onderscheid gemaakt tussen de abonneementhouders en verzamelde postcodegegevens. Het verschil in abonneementhouders en de postcodegegevens zit veelal in het type activiteit dat in het zwembad wordt uitgevoerd. De abonneementhouders zijn structurele bezoekers die veelal gebruikmaken van de activiteiten banenzwemmen en doelgroepenzwemmen. Verenigingszwemmers zijn hier niet bij opgenomen. De verzamelde postcodegegevens laten meer zien over de bezoekers van recreatieve activiteiten in het zwembad die veelal meer incidenteel het zwembad bezoeken. Omdat inzicht in de recreatieve bezoekers van belang is voor met name Swimfun, is ervoor gekozen om in de periode van 16 april tot en met 13 mei postcodes te registreren van bezoekers aan de zwembaden. Vanwege de meivakantie in deze periode hadden beide zwembaden een hoger aantal recreatieve bezoekers.

Eerst is gekeken naar de herkomst van de bezoekers van Swimfun. De abonneementhouders van Swimfun bevinden zich veelal in de nabije omgeving van het zwembad (kaart 5.1), maar de abonneementhouders komen niet alleen van binnen de gemeente, maar ook uit de aangrenzende gemeenten.

Kaart 5.1 Herkomst abonnementshouders Swimfun 2018 (absolute aantallen)

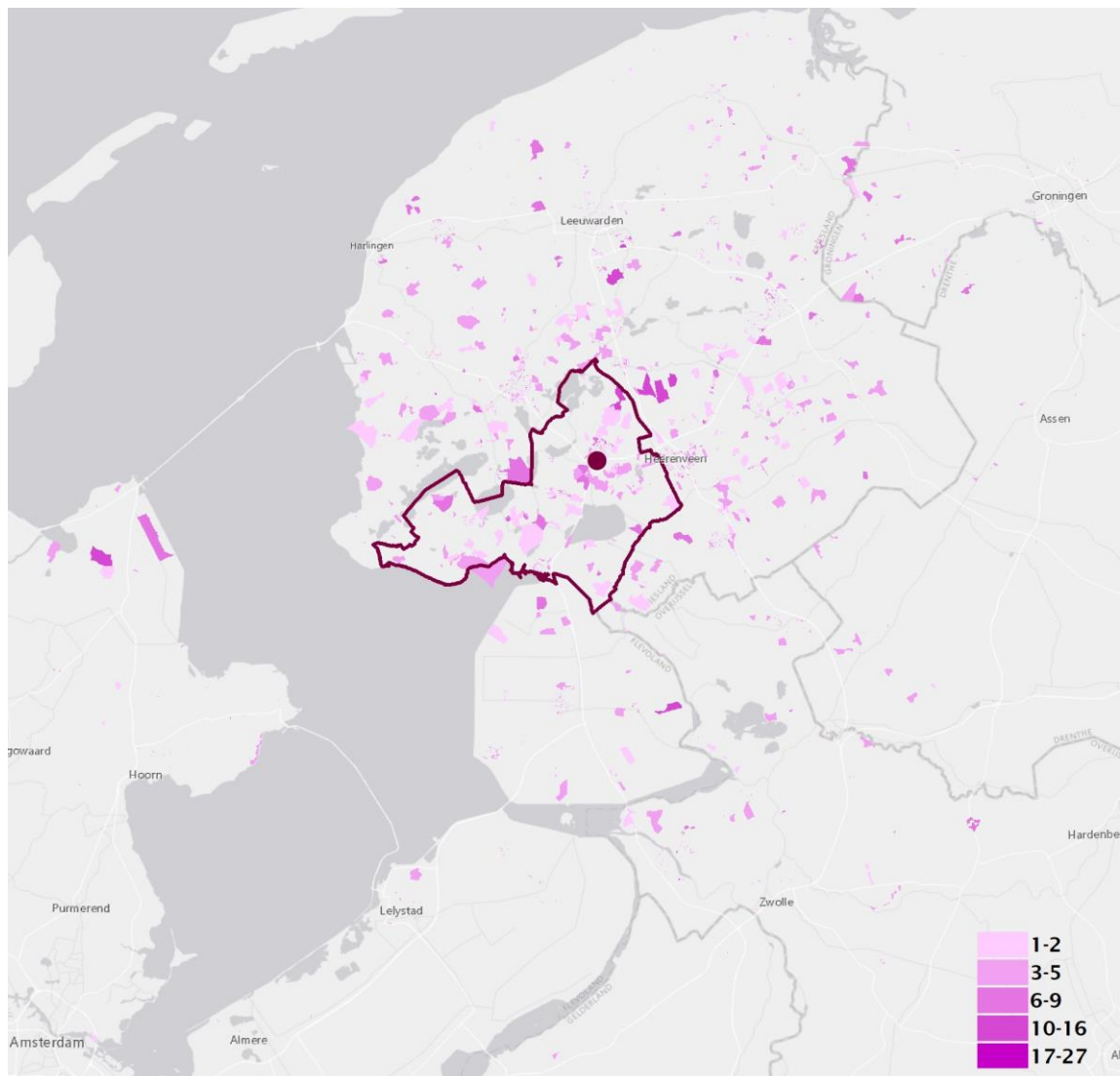

Legenda: hoe donkerder de gebieden, hoe meer abonnementshouders uit dat gebied.

Bron: Swimfun, 2018. Bewerking en kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Kaart 5.2 geeft het bezoek op basis van het postcodeonderzoek weer. Hier is gekozen om een uitsnede van de kaart van Nederland te presenteren met het gebied waaruit de meeste postcodes zijn gemeten, maar eigenlijk komen de bezoekers van Swimfun uit heel Nederland. Dit heeft te maken met het bezoek van toeristen aan Swimfun. Naar schatting is 15 procent van de bezoekers van Swimfun in de meetperiode toerist die in en nabij de gemeente verblijft. Op basis van een schatting van de dagbezoekers en toeristen op basis van reisafstand naar het zwembad legt de dagbezoeker naar Swimfun gemiddeld 32,5 kilometer af om het zwembad te bezoeken.

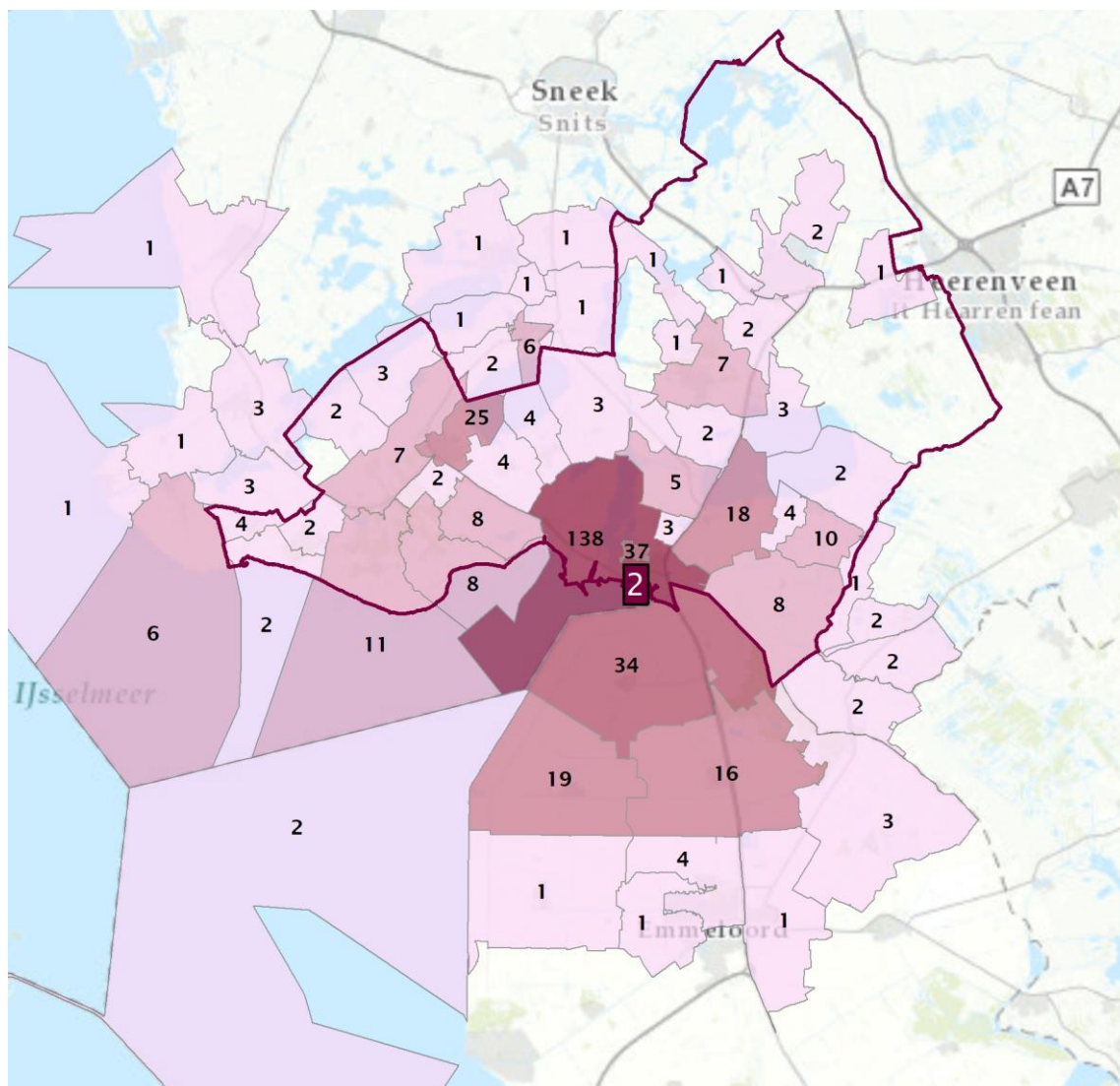
Kaart 5.2 Herkomst bezoekers Swimfun naar gegevens postcodeonderzoek in de periode 16 april t/m 13 mei (absolute aantallen)

Bron: Swimfun, 2018. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Vervolgens is ook gekeken naar de herkomst van de bezoekers van Ny Sudersé. Ook voor dit zwembad zijn twee kaarten gemaakt: zwemlesafnemers en gegevens postcodeonderzoek. Op kaart 5.3 zijn de uitkomsten van de analyse van de zwemlesafnemers te vinden. Op de kaart zijn absolute aantallen weergegeven. Hierbij valt het op dat de personen die zwemles afnemen met name uit de directe omgeving van het zwembad komen. Dit valt niet allemaal direct binnen de gemeentegrenzen van De Fryske Marren. Mensen komen ook van buiten de gemeente voor zwemles, uit de gemeente Noordoostpolder bijvoorbeeld.

Kaart 5.3 Herkomst zwemlesafnemers Ny Sudersé 2018 (absolute aantallen).

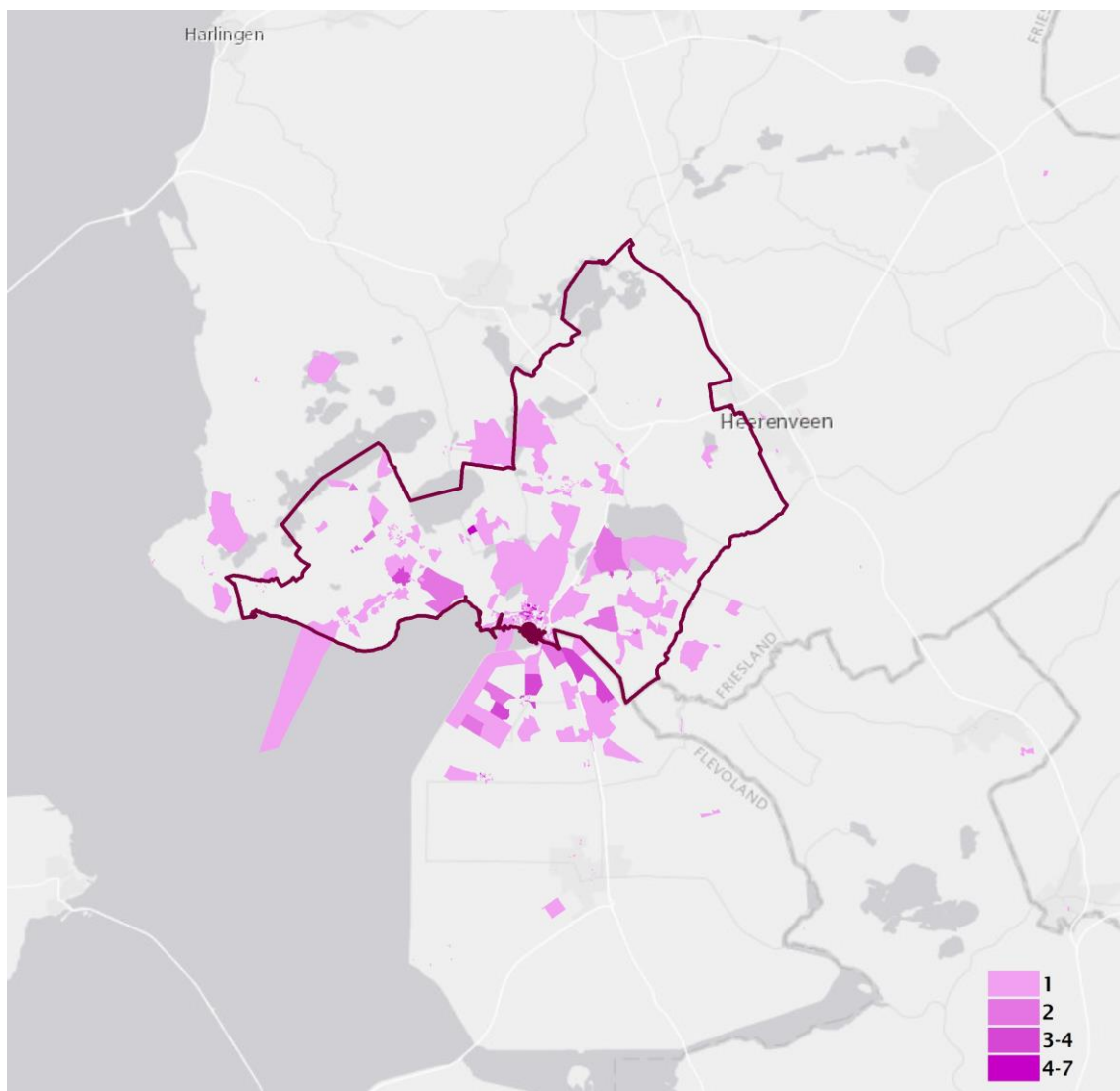

Legenda: hoe donkerder de gebieden, hoe meer abonneementhouders uit dat gebied.

Bron: Ny Sudersé, 2018. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

Kaart 5.4 laat de resultaten van het postcodeonderzoek zien. In Ny Sudersé zijn in dezelfde periode als bij Swimfun postcodes bijgehouden. Hierbij heeft de zwembadmanager aangegeven dat ze de doelgroepenactiviteiten slechts één week hebben bijgehouden, vanwege overlapping met de abonneementhouders. Recreatief zwemmen hebben zij wel vier weken bijgehouden. Deze resultaten laten zien dat de bezoekers van Ny Sudersé met name uit de gemeente De Fryske Marren komen en dan specifiek uit de kernen van de gemeente die het dichtst in de buurt van het zwembad liggen. Daarnaast komen bezoekers uit het noorden van de gemeente Noordoostpolder ook in Lemmer zwemmen.

Kaart 5.4 Herkomst bezoekers Ny Sudersé naar gegevens postcodeonderzoek in de periode 16 april t/m 13 mei (absolute aantallen)

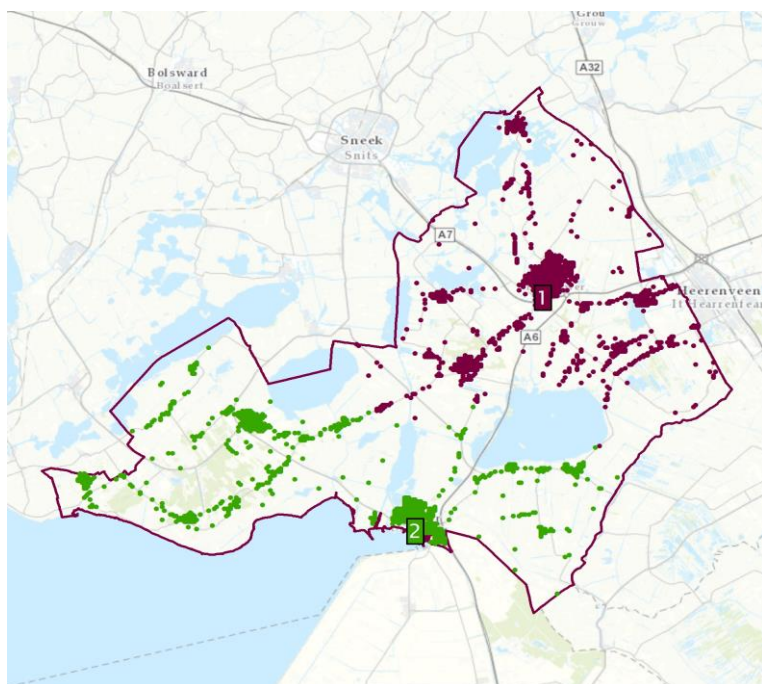

Bron: Ny Sudersé, 2018. Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

5.2 Afstand inwoners tot zwembad

Om niet alleen inzicht te krijgen in de huidige bezoekers van de zwembaden, maar ook in de potentiële bezoekers voor de zwembaden zijn drie afstandsanalyses uitgevoerd. De eerste afstandsanalyse is erop gericht om te kijken welk openbaar zwembad binnen de gemeente voor de inwoners van De Fryske Marren het dichtstbij is. Kaart 5.5 geeft dit weer. In tabel 5.1 (kolom 2) staan de reisafstanden voor de vijftien grootste kernen van de gemeente weergegeven. In bijlage 3 is een volledig overzicht van de reisafstand per kern opgenomen. Het totaal dat wordt weergegeven in de tabel is het totaal van de hele gemeente. Gemiddeld moeten inwoners van De Fryske Marren 5,4 kilometer reizen naar het dichtstbijzijnde openbare zwembad in de gemeente. De verschillen tussen de kernen zijn echter groot. Lemmer heeft de kleinste reisafstand met gemiddeld 1,5 kilometer. Bakhuizen heeft de grootste reisafstand met gemiddeld 19,8 kilometer.

Kaart 5.5 Inwoners van De Fryske Marren toebedeeld aan dichtstbijzijnde openbare zwembad in de gemeente

1= Swimfun, Joure (rood); 2= Ny Sudersé, Lemmer (groen).

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

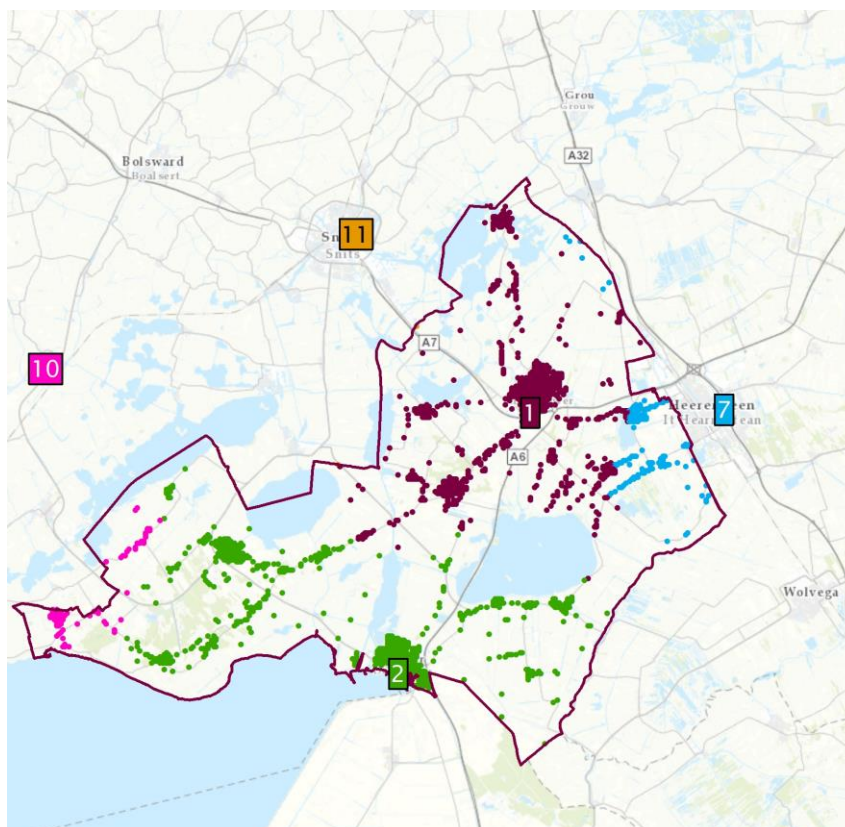
Tabel 5.1 Reisafstand in kilometers van de inwoners van De Fryske Marren weergegeven voor de 15 grootste kernen

	Inwoneraantal	Openbaar zwembad in gemeente	Openbaar zwembad binnen en buiten gemeente	Openbaar en privaat in gemeente
Joure	12.725	1,6	1,6	1,5
Lemmer	9.870	1,5	1,5	1,5
Balk	3.985	11,0	11,0	3,4
Sint Nicolaasga	3.115	6,0	6,0	0,9
Oudehaske	1.805	6,2	5,6	6,2
Sint Johannesga	1.095	7,4	6,9	7,4
Oudemirdum	1.070	13,6	13,6	8,8
Langweer	1.005	7,9	7,9	4,5
Bakhuizen	955	19,8	14,8	13,4
Echtenerbrug	880	10,0	10,0	10,0
Oosterzee	780	6,6	6,6	6,6
Scharsterbrug	735	2,4	2,4	2,3
Terherne	675	11,2	11,2	11,1
Sloten	655	9,9	9,9	2,5
Rottum	485	9,5	4,7	9,5
De Fryske Marren	51.800	5,4	5,2	3,5

Bron: Mulier Instituut, 2018.

Kolom 3 van tabel 5.1 laat zien dat voor sommige kernen in De Fryske Marren het qua reisafstand aantrekkelijker is om gebruik te maken van een openbaar zwembad dat buiten de gemeente valt. Op kaart 5.6 is dit weergegeven. Het sportbad in Heerenveen, Optisport 't Rak in Sneek en Sportcentrum Rolpeal in Workum liggen dichtbij genoeg om qua reisafstand aantrekkelijk te zijn voor de inwoners van De Fryske Marren. Al is zwembad Optisport 't Rak voor slechts een zeer klein deel van de bevolking dichterbij dan de openbare zwembaden in De Fryske Marren. In het geval dat ook naar de openbare zwembaden buiten De Fryske Marren wordt gekeken, daalt de totale reisafstand van 5,4 naar 5,2 kilometer. De vraag is of dit van invloed is op het bezoek van de zwembaden. Voor mensen voor wie de reisafstand nu al klein is, wordt de reisafstand niet verder verkleind. Voor mensen die nu al verder weg van de zwembaden wonen is dit soms wel het geval, maar dan zal eerder aantrekkelijkheid van de programmering, prijs/kwaliteit en faciliteit een rol spelen dan de reisafstand die veelal toch al met de auto zal worden afgelegd.

Kaart 5.6 Inwoners van De Fryske Marren toebedeeld aan dichtstbijzijnde openbare zwembad binnen en buiten de gemeente

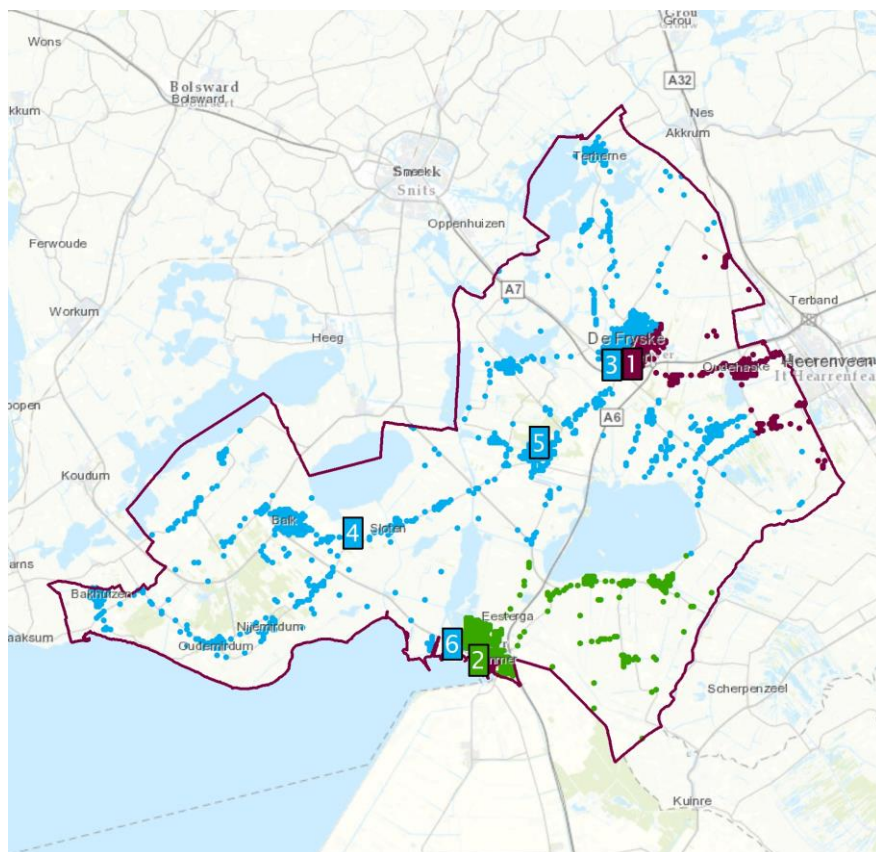

1= Swimfun, Joure (rood); 2= Ny Sudersé, Lemmer (groen); 7= Sportbad, Heerenveen (blauw); 10= Sportcentrum Rolpeal, Workum (roze); 11= Optisport 't Rak, Sneek (oranje).
Kaarvervaardiging: Mulier Instituut.

In de laatste plaats is gekeken naar de reisafstand binnen de gemeente waarbij de semi-private zwembaden waarin zwemles wordt aangeboden zijn meegenomen. Dit laat specifiek de minimale reisafstand voor de inwoners van De Fryske Marren voor zwemles zien. Tabel 5.1 kolom 4 geeft deze cijfers weer. De totale reisafstand voor de gemeente wordt teruggebracht van 5,4 naar 3,5 kilometer. Voor een aantal kernen, zoals Balk, Sint Nicolaasga, Mirum en Sloten, wordt de reisafstand sterk verminderd. De verwachting is dan ook dat inwoners van deze kernen voor zwemles eerder gebruik

zullen maken van de private zwembaden dan van de openbare zwembaden. Kaart 5.7 geeft de reisafstand weer. Voor de inwoners van Joure en Lemmer verschilt de reisafstand niet, ook al is in die kernen ook een privaat zwembad aanwezig. Deze inwoners hebben dus meer keuze in het zwemlesaanbod.

Kaart 5.7 Inwoners van De Fryske Marren toebedeeld aan dichtstbijzijnde zwembad in de gemeente waar zwemles wordt aangeboden

1= Swimfun, Joure (rood); 2= Ny Sudersé, Lemmer (groen); 3= Gymnasion, Joure (blauw); 4= Zorgcentrum Maeykehiem, Sint Nicolaasga (blauw); 5= Zwembad De Baron, Wijckel (blauw); 6= Sporthotel Iselmar, Lemmer (blauw).

Kaartvervaardiging: Mulier Instituut.

5.3 Conclusie

Door de recreatieve kenmerken van Swimfun in Joure trekt dit zwembad bezoekers uit de wijde omgeving. De abonneenthouders van dit zwembad komen voornamelijk uit de omliggende gebieden van Swimfun, maar overstijgen wel gemeentegrenzen. Door het toerisme in De Fryske Marren komen de recreatieve bezoekers van Swimfun uit heel Nederland. Het merendeel van de recreatieve bezoekers komt uit Friesland, een deel uit Flevoland en een deel uit Noord-Holland. De verwachte gemiddelde afstand die een recreatieve bezoeker aan Swimfun aflegt is 32,5 kilometer. Voor Ny Sudersé geldt dat zowel de abonneenthouders als de recreatieve bezoekers met name uit De Fryske Marren en het noorden van de gemeente Noordoostpolder afkomstig zijn.

De inwoners van de gemeente moeten gemiddeld 5,4 kilometer reizen naar een overdekt openbaar zwembad in hun eigen gemeente. Dit is meer dan het landelijk gemiddelde (3,5 kilometer) voor niet stedelijke gebieden. De afstanden verschillen wel sterk per kern van de gemeente. Voor enkele inwoners van de gemeente is een openbaar zwembad buiten de gemeente dichterbij dan de zwembaden binnen de gemeenten. Dit aantal is echter maar klein. Wanneer wordt gekeken naar de afstand voor zwemles valt op dat de reisafstand wel sterk daalt. Door de ligging van de private baden daalt de gemiddelde reisafstand naar een zwembad in De Fryske Marren naar 3,5 kilometer.

6. Stakeholders

Naast een kwantitatieve analyse van de cijfers is het van belang om ook inzicht te kunnen geven in de belangen en wensen van de verschillende partijen die bij het zwembad betrokken zijn. In dit hoofdstuk staan de gesprekken centraal die zijn gevoerd met de managers van de openbare zwembaden en de uitkomsten van de bijeenkomst met de verenigingen die actief zijn in de zwembaden. Daarnaast wordt ingegaan op de mening van de commerciële zwemlesaanbieders die actief zijn in de semi-private zwembaden ten aanzien van de zwemwaterbehoefte in de gemeente, en wordt inzicht gegeven in de motivatie en gebruik van andere baden van de bezoekers van Swimfun.

6.1 Zwembadmanagers

Om meer inzicht te krijgen in de huidige situatie in het zwembad, de knelpunten en welke wensen er zijn voor de toekomst is met de zwembadmanagers van Swimfun en Ny Sudersé gesproken. In het vervolg wordt van beide zwembaden apart weergegeven wat zij in deze gesprekken hebben aangegeven.

Swimfun

Zwembad Swimfun is een zwembad dat voornamelijk is gericht op recreatie. Het zwembad heeft verschillende attracties waaronder een golfslagbad en glijbanen die ervoor zorgen dat het bad veel recreatieve bezoekers heeft. De manager geeft aan dat dit recreatieve bezoek met name grote pieken geeft in de vakantieperiodes, wanneer veel toeristen en mensen uit de wijdere omgeving gebruikmaken van het zwembad. Het subtropische karakter van het zwembad zorgt volgens de manager ervoor dat mensen vaak wat verder willen reizen om van dit zwembad gebruik te maken. In de nabije omgeving zijn geen vergelijkbare zwembaden.

Het subtropisch zwemparadijs biedt ook zwemles, doelgroepenzwemmen, banenzwemmen en mogelijkheden voor verenigingen aan om zwemwater te huren. In het gesprek met de manager kwam met name naar voren dat het voor Swimfun een uitdaging is om de recreatieve taak te combineren met de maatschappelijke taak van het zwembad. Als naar deze uitdaging wordt gekeken, is het type bassin en programmering van activiteiten van belang.

Type bassin

Zoals eerder in dit onderzoek is aangegeven heeft Swimfun één groot bassin dat zowel voor recreatief gebruik als voor de andere activiteiten wordt ingezet. Dit betekent bijvoorbeeld dat tijdens zwemlessuren een gordijn dichtgeschoven wordt waardoor de zwemleskinderen zijn afgesloten van het recreatiegedeelte van het zwembad. Voor de zwemles biedt dit een oplossing om toch open te kunnen zijn voor recreatie, maar ook in rust de zwemles aan te bieden. De manager geeft aan dat er niet direct klachten zijn over deze deling van het bassin, maar dat het ook geen ideale situatie is. Een deel van het recreatiebassin is namelijk niet open, dus bezoekers kunnen van beperkte faciliteiten gebruikmaken.

Een ideaaltypische oplossing voor het gelijktijdig gebruik van recreatie en andere activiteiten zou volgens de manager zijn om een extra bassin bij te plaatsen in de vorm van een instructiebassin. Dit zou ervoor zorgen dat leszwemmen en doelgroepenzwemmen beter gescheiden kunnen worden van het recreatieve gedeelte. De manager geeft ook aan dat dit wellicht niet haalbaar is. Andere oplossingen bevinden zich in de sfeer van samenwerking met bijvoorbeeld het Gymnasion naast Swimfun, waar ook zwemles wordt aangeboden, of door te kijken of in de programmering zaken kunnen veranderen.

In Swimfun verzorgt de plaatselijke zwemvereniging (Avena) ook trainingen. Op het moment is Swimfun bezig met een inventarisatie van de behoeften van de vereniging. Het gaat om een kleine lokale vereniging die enkele uren per week zwemwater huurt. De manager van Swimfun geeft aan dat het bassin niet optimaal geschikt is voor deze activiteit en dat in de buurt Heerenveen een aantrekkelijk en geschikt sportbad heeft voor het uitvoeren van deze type activiteiten.

Programmering

Omdat in het zwembad voortdurend recreatieve activiteiten zijn, is het volgens de manager lastig om deze activiteiten te combineren met de activiteiten voor doelgroepen en het leszwemmen. Het doel van Swimfun is om ervoor te zorgen dat deze activiteiten in de nabije toekomst een goede inbedding in de programmering krijgen. Swimfun inventariseert hiervoor momenteel zelf de activiteiten en de mogelijkheden daarvan. Wat betreft zwemles geven ze aan dat er mogelijkheden zijn om het aantal kinderen dat zwemles afneemt bij Swimfun te vergroten. In de groepen is nog ruimte om meer kinderen te laten deelnemen aan de zwemles.

Daarnaast is in de programmering een mogelijkheid om meer ruimte te bieden aan de maatschappelijke functie van het zwembad door de attracties in het zwembad eerder dicht te doen. Nu zijn de glijbanen, wildwaterbaan en de golfslag tot 21:00 uur open. Het zwembad richt zich veelal op gezinsrecreatie en deze groepen zijn rond deze tijd al naar huis. Het is volgens de manager een optie om de attracties eerder dicht te doen en de inzet van het zwembad aan het begin van de avond te focussen op doelgroepen zwemmen en banenzwemmen. Swimfun inventariseert momenteel de opties om inzicht te krijgen in het rendement van de verschillende activiteiten, om zo keuzes te maken voor de toekomst. Hierbij geeft de manager met nadruk aan dat de recreatieve functie van het zwembad de maatschappelijke functie kan ondersteunen.

Ny Sudersé

Akwaak zwemscholen neemt sinds 2015 de exploitatie van zwembad Ny Sudersé op zich. Het beheer van deze accommodatie ligt bij Mondeel recreatie B.V. De gemeente heeft een meerjarige zakelijke overeenkomst met Mondeel recreatie B.V. De exploitatieovereenkomst loopt in 2020 af. Voor Akwaak zwemscholen betekent dit dat er nieuwe afspraken gemaakt moeten worden. Hierbij is het voor hen van belang dat er duidelijke afspraken zijn over klein en groot onderhoud in de accommodatie, zodat de accommodatie aantrekkelijk is voor gasten.

De activiteiten in Ny Sudersé lopen volgens de manager van het zwembad goed. Doordat het zwembad zich in een plattelandsgemeente bevindt, moeten bezoekers verder reizen naar het zwembad dan in andere gemeenten. Inwoners komen echter wel nog steeds naar het zwembad, andere activiteiten zijn namelijk ook ver reizen. Het is wel te merken dat de afgelopen jaren de concurrentie op het gebied van zwemles is toegenomen.

Voor de activiteiten aquasporten en banenzwemmen komen vaak vaste bezoekers naar het zwembad. Met aquasporten merkt de manager dat een goede docent bezoekers uit de wijde omgeving trekt. Ook voor het recreatief zwemmen zijn het, buiten de vakanties om, met name vaste gasten die gebruikmaken van het zwembad. In de vakanties is het met name de jeugd uit Lemmer en gasten van recreatieparken/campings die het zwembad bezoeken. De manager geeft aan dat Ny Sudersé wat betreft recreatie minder te bieden heeft dan Swimfun, maar dat het met name jonge gezinnen zijn voor wie Ny Sudersé een rustigere en overzichtelijkere accommodatie is om te gebruiken. Daarnaast komen

kinderfeestjes geregeld naar het zwembad. Hiervoor biedt het zwembad de ‘Aquabubbel’ aan om het aantrekkelijker te maken.

Ook verenigingen maken gebruik van Ny Sudersé: de Reddingsbrigade en SGHA. SGHA is een startgemeenschap gevormd door de waterpolo tak van Avena en HZPC uit Heerenveen. SGHA heeft het wat lastig. Ny Sudersé heeft een halfjaarlijkse overeenkomst met deze vereniging, zodat gemakkelijk bijstellingen worden gemaakt. De vereniging kan er ook voor kiezen om een tijdje geen zwemwater te huren, zoals ze in de huidige situatie doen. De Reddingsbrigade neemt wel een vast aantal uren af.

De Reddingsbrigade geeft geen zwemles in Ny Sudersé. Ook andere commerciële aanbieders maken geen gebruik van het zwembad voor zwemles, dit houdt de manager liever alleen in het eigen aanbod. Wel is er een zwemschool die het afzwemmen in het zwembad organiseert.

De manager van het zwembad geeft aan dat het bad in de zomer veel concurrentie heeft van het buitenwater in de gemeente. Het zwembad is gepositioneerd naast het strand. Dit betekent dat in de zomer veel potentiële bezoekers bij mooi weer liever gebruikmaken van het strand.

Voor de toekomst geeft de manager aan dat er bezuinigd moet worden. Hierbij zal kritisch gekeken worden naar de openstellingsuren en het rendement dat wordt behaald. Het is belangrijk dat op de zwemlessen voldoende verdiend kan worden. Dit is in de huidige situatie door de afgesproken tarieven niet mogelijk. De manager geeft aan dat het bad graag meer zijn eigen koers wil varen richting de tariefstelling in het zwembad. Daarbij zou de manager in de toekomst graag natte gymnastiek aanbieden. Nu maken vier scholen gebruik van schoolzwemmen. Dit zouden er met initiatief van het zwembad, medewerking van de scholen en gemeente meer kunnen worden. Hierbij is het volgens de manager wel van belang dat het geen ‘klassiek’ schoolzwemmen is, maar dat het wordt aangeboden als natte gymnastiekles.

6.2 Georganiseerde gebruikers

Ten behoeve van dit onderzoek is een bijeenkomst georganiseerd voor de georganiseerde gebruikers. Bij de bijeenkomst waren de drie verenigingen aanwezig die gebruikmaken van de zwemaccommodaties in de gemeente. Het gaat hierbij om:

- Zwemvereniging Avena;
- Reddingsbrigade Lemmer;
- SGHA waterpolo⁵.

De verenigingen bieden diverse activiteiten aan, namelijk life guarding activiteiten als reddend zwemmen, opleidingen voor lifeguards en het bewaken van activiteiten buiten. Daarnaast worden activiteiten als wedstrijdzwemmen, waterpolo, ouderen zwemmen en trimzwemmen door de verenigingen aangeboden.

⁵ SGHA is een startgemeenschap tussen Avena uit Joure en HZPC uit Heerenveen. De waterpoloactiviteiten vallen dus gedeeltelijk onder de tak van Avena. In deze verdere uitwerking is de input van SGHA steeds als een individuele vereniging toegelicht, zodat duidelijk het verschil tussen de zwemactiviteiten en waterpoloactiviteiten zichtbaar worden.

Tijdens de bijeenkomst is met de verenigingen gesproken over:

- de ledenontwikkeling van de verenigingen;
- wachtlijsten/ledenstop van de verenigingen en de achterliggende reden daarvan;
- het huidige en gewenste gebruik van zwemwater;
- de faciliteiten van de accommodaties;
- de ambities van de verenigingen en de toekomstvisie op de zwemaccommodaties in de gemeente.

Verenigingssituatie

De verenigingen hebben een ledenaantal dat varieert van 50 leden tot ongeveer 270 leden. De Reddingsbrigade in Lemmer heeft op dit moment 270 leden. Hiervan zijn 80 leden junioren, met name in de leeftijdscategorie 6 tot 12 jaar, en is de rest van het ledenbestand senior. In de afgelopen jaren is het ledenaantal van de vereniging gestegen. Enkele jaren terug zat het ledenaantal rond de 200.

Het ledenaantal van zwemvereniging Avena en SGHA is de laatste jaren gedaald. Op dit moment heeft Avena ongeveer 200 leden, dit schommelde voorheen rond de 250 leden. De vereniging verwacht een verdere daling, omdat het zwembad in Joure momenteel een aantal weken gesloten is vanwege onderhoudswerkzaamheden. Hierdoor kan de vereniging niet iedereen blijven faciliteren in zwemwater. Ook voor SGHA geldt dat het ledenaantal is afgenomen. Op dit moment beschikt SGHA, aan de Avenakant van de vereniging, over ongeveer 50 leden.

Avena en SGHA hebben allebei geen wachtlijst of ledenstop voor (één van) de activiteiten. De Reddingsbrigade heeft wel een wachtlijst. Dit is vooral aan het einde van het seizoen. Er is dan geen plaats om in te stromen. Dat kan vanaf de start van een nieuw seizoen in september.

Gebruik van zwemwater

De Reddingsbrigade huurt twee avonden in de week zwemwater in Ny Sudersé, Lemmer. Dit is op woensdag- en vrijdagavond tussen 18:30 uur en 21:00 uur. Het gebruik van het zwemwater komt overeen met het benodigde zwemwater om de huidige activiteiten te kunnen organiseren. De vereniging verwacht dat op termijn een derde avond moet worden toegevoegd, zodat tijdens de trainingsuren niet te veel mensen gelijktijdig in het water liggen. Dit wordt onderstreept doordat tijdens trainingsuren voor jeugdleden op dit moment soms al 40 kinderen tegelijk trainen. De Reddingsbrigade huurt geen zwemwater in andere zwemaccommodaties.

Zwemvereniging Avena huurt vijf dagen per week zwemwater in Joure. Dit is op maandag-, dinsdag-, woensdag- en donderdagavond en op zaterdagochtend. Voor de vereniging geldt dat vooral de tijdstippen waarop gehuurd wordt niet ideaal zijn. Avena huurt ook zwemwater in Heerenveen en Sneek. In Heerenveen huren ze zwemwater, omdat Swimfun momenteel gesloten is. In Sneek huurt Avena zwemwater voor wedstrijden. Alleen het eigen clubkampioenschap is in Joure.

SGHA huurde tot voor kort twee keer per week zwemwater in Lemmer, maar is daarmee gestopt vanwege de ongeschiktheid van het bassin en de hoge huurprijs. Op dit moment traint de vereniging in Joure en in Heerenveen. Voor SGHA geldt ook dat de trainingstijden in Joure niet optimaal zijn. Zo starten de trainingen doordeweeks pas om 21:00 uur, dit is te laat voor jeugdleden. Voor de jeugd is maar één trainingsmoment beschikbaar: op zaterdagochtend. Dit is voor jeugdleden te weinig. De vereniging zou in de toekomst doordeweeks graag eerder op de avond zwemwater huren.

Faciliteiten

De verenigingen hebben verschillende ervaringen ten aanzien van de faciliteiten van de huidige accommodaties. Voor de Reddingsbrigade geldt dat Ny Sudersé in beginsel voldoet voor de activiteiten die zij aanbieden. Het enige nadeel voor hen is dat het bassin niet over startblokken beschikt. Zwemvereniging Avena benoemde dat de huidige activiteiten wel in het wedstrijdbassin van Swimfun georganiseerd kunnen worden, maar dat de watertemperatuur eigenlijk aan de te hoge kant is. Avena krijgt hiervoor dispensatie om zwemwedstrijden te organiseren. Daarnaast heeft het huidige bassin geen beweegbare bodem, waardoor de functionaliteit van het bassin, en daarmee de mogelijkheden van de vereniging, beperkt worden.

Voor SGHA zijn beide bassins eigenlijk niet geschikt. Ny Sudersé is met een breedte van 10 meter te klein voor trainingen en wedstrijden. Het bad is daardoor alleen geschikt voor de jongste jeugd (tot 11 jaar). In Swimfun, Joure, wordt momenteel wel getraind, maar is het bassin niet diep genoeg en heeft het een te hoge watertemperatuur. De meeste trainingen en wedstrijden van SGHA zijn daarom nagenoeg allemaal in Heerenveen en niet in Joure.

In beginsel zijn er mogelijkheden om incidenteel zwemwater te huren voor bijvoorbeeld een wedstrijd of een andere verenigingsactiviteit. Voor Avena geldt wel dat dit binnen de afgesproken tijden moet plaatsvinden. De zwemvereniging heeft getracht om tijdens de verbouwing van Swimfun zwemwater in Lemmer te huren, maar dit kon volgens de vereniging niet worden georganiseerd.

Toekomstvisie

Met de verenigingen is tevens gesproken over de ambities van de verenigingen en de toekomstvisie ten aanzien van zwemwater in de gemeente. Reddingsbrigade Lemmer heeft aangegeven verder te willen groeien naar een ledenaantal van tenminste 300 leden. Dit wil de vereniging bereiken door zichtbaar te zijn en te blijven in de omgeving van Lemmer. Tevens wil de vereniging het activiteitenaanbod verder uitbreiden door onder andere duik- en snorkelactiviteiten aan te bieden.

Voor zwemvereniging Avena geldt dat zij in eerste instantie de structuur van de vereniging en het kader verder goed willen neerzetten, om vervolgens terug te keren naar een stabiel ledenaantal van 250 leden. SGHA wil in de toekomst opnieuw waterpolotrainingen organiseren in Lemmer, om zo ook de jongste jeugd (tot 11 jaar) uit Lemmer met waterpolo in aanraking te laten komen. De vereniging wil groeien naar een structureel aantal van ten minste 80 leden (aan de Avena-kant van de vereniging).

De verenigingen geven aan dat er voldoende zwemwater binnen de gemeente aanwezig is. De spreiding van de locaties is ook geen belemmering voor de verenigingen. De verenigingen benoemden wel dat de tijden waarop zwemwater beschikbaar is, beter moet worden afgestemd op de wensen van de verenigingen. Door een betere aansluiting van trainingstijden bij de trainingsgroepen, verwachten de verenigingen stabielere te kunnen zijn. Ook werd benoemd dat de faciliteiten geoptimaliseerd kunnen worden door het verlagen van de watertemperatuur van Swimfun en de toevoeging van een beweegbare en diepere bodem in het wedstrijdbassin. Daarnaast is het zo dat voor waterpolotrainingen in Lemmer de huurprijs van het zwembad relatief hoog wordt bevonden. Dit belemmert een terugkomst van de sport naar Lemmer, omdat niet wordt verwacht dat er direct voldoende nieuwe leden zijn om uit de kosten te komen.

6.3 Motieven voor bezoek Swimfun

In zwembad Swimfun is ten tijde van dit onderzoek ook een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. In dit onderzoek is onder andere gevraagd naar de redenen waarom bezoekers Swimfun bezoeken en is gevraagd naar het gebruik van overige zwembaden/zwemwater in de gemeente. Wat betreft redenen om Swimfun te bezoeken geven bezoekers aan dat de belangrijkste reden de recreatieve elementen in het zwembad zijn (figuur 6.1). In het onderzoek geeft 55 procent van de bezoekers aan dat zij ook weleens gebruikmaken van andere zwemwaterfaciliteiten in de regio. Hierbij werden zeer diverse baden genoemd. Onder andere de zwembaden in Heerenveen, Drachten, Sneek, Leeuwarden en Lemmer zijn veelvuldig genoemd. Daarbij wordt door respondenten ook vaak aangegeven dat zij zwemmen in het IJsselmeer, Tjeukemeer en andere meren in de gemeente.

Figuur 6.1 Wat is het belangrijkste pluspunt om voor Swimfun te kiezen? (in procenten, n=316)

Bron: Klanttevredenheidsonderzoek Swimfun, nulmeting 2018.

6.4 Commerciële zwemlesaanbieders

Vijf commerciële zwemlesaanbieders⁶ zijn benaderd om deel te nemen aan dit onderzoek. Deze aanbieders bieden allen in de semi-private zwembaden in de gemeente zwemles aan. Van deze vijf aanbieders hebben drie aanbieders de vragen beantwoord. Op basis van deze drie aanbieders wordt inzicht gegeven in de knelpunten en wensen van zwemscholen in De Fryske Marren.

De zwemlesaanbieders laten een beeld van groei zien in het aantal leswemmers bij hun organisaties. De organisaties hebben kleine wachtlijsten, maar zijn relatief flexibel om deze weg te werken. Wel geeft één van de zwemscholen aan dat ze graag zouden willen uitbreiden omdat ze potentie zien om meer kinderen bij hun organisatie te laten leswemmen. Eén van de organisaties geeft aan een probleem te hebben met de huur van zwemwater, namelijk dat er onvoldoende water beschikbaar is op

⁶ Te weten: Gymnasion, Mijn Zwemschool Sint Nyk, Zwemschool Anneke Hulshoff, Zwemschool Roos en Piet, Zwemschool de Waterman.

de gewenste tijden. De gemeente bemiddelt niet in het beschikbare zwemwater voor zwemlesaanbieders in semi-private zwembaden, maar dat zou volgens deze organisatie wel wenselijk zijn. Verder zien de zwemscholen geen belemmeringen. Er ligt een wens om goed te kijken naar welke activiteit in welk zwembad in de gemeente wordt aangeboden. Een aanbieder geeft aan dat de kleine zwembaden geschikt zijn voor activiteiten als zwemles en doelgroepenzwemmen en dat de grote zwembaden zich beter op recreatie kunnen richten.

6.5 Conclusie

De manager van Swimfun heeft aangegeven dat het knelpunt voor het zwembad met name ligt in het combineren van de recreatieve functie en maatschappelijke taak van het zwembad. Deels heeft dit ermee te maken dat het recreatie- en wedstrijdbassin gelijktijdig voor zowel recreatie als leswemmen, doelgroepenzwemmen en banenzwemmen wordt ingezet. Daarbij is ook de programmering van de verschillende activiteiten een uitdaging. De manager geeft aan dat zij momenteel zelf aan het inventariseren zijn wat in het zwembad beter kan.

De manager van Ny Sudersé, Akwaak zwemscholen, heeft aangegeven dat voor de toekomst een vraagstuk ligt om te bezuinigen. De zwemlessen leveren momenteel minder opbrengsten op dan gewenst. Vraag en aanbod zijn wat de manager betreft goed op elkaar afgestemd. Een grote groep vaste klanten bezoekt het zwembad en in de zomer komen ook toeristen en de lokale jeugd naar het bad. Wel geeft de manager aan nadelen te ondervinden in de groter wordende concurrentie op zwemlessen en het feit dat het zwembad gesitueerd is naast het strand.

De motieven om Swimfun te bezoeken liggen met name in de recreatieve functie van het zwembad. Overige redenen om voor het zwembad te kiezen zijn goede service, nabijheid, hygiëne en ticketprijzen.

Twee van de drie commerciële aanbieders die hebben deelgenomen aan het onderzoek zijn tevreden over hun huidige situatie. Ze hebben kleine wachtlijsten die flexibel weggewerkt kunnen worden. Voor de toekomst worden mogelijkheden gezien om uit te breiden of te specialiseren. De derde zwemschool geeft aan problemen te hebben met zwemwaterhuur.

Drie verenigingen maken gebruik van de openbare overdekte zwembaden in de gemeente: Reddingsbrigade Lemmer, zwemvereniging Avena en SGHA Waterpolo (een startgemeenschap tussen Avena uit Joure en HZPC uit Heerenveen). De verenigingen bieden diverse activiteiten aan. Twee van de drie verenigingen (Avena en SGHA) hebben de laatste jaren te maken met een terugloop van het ledenaantal. Het ledenaantal van de Reddingsbrigade is de laatste jaren daarentegen gegroeid. Een belangrijk aandachtspunt vanuit de verenigingen is dat de tijden waarop zwemwater gehuurd kan worden, niet volledig aansluiten bij de wensen van de verenigingen. Zij hebben hierbij aangegeven dat het huren van zwemwater op gewenste tijden zorgt voor meer stabiliteit van de vereniging. De faciliteiten van de accommodaties zijn volgens de verenigingen voldoende om het huidige activiteitenaanbod te kunnen organiseren. Wel is benoemd dat deze faciliteiten niet optimaal zijn. Zo beschikt Ny Sudersé slechts over een 4-baans 25-meterbad, waardoor SGHA alleen waterpolotrainingen voor jeugdleden tot 11 jaar kan organiseren. Daarnaast heeft het wedstrijdbassin van Swimfun een te hoge watertemperatuur voor waterpolo en wedstrijdzwemmen en is het bad niet diep genoeg. Hierdoor zijn Avena en SGHA genoodzaakt om zwemwater te huren in andere accommodaties buiten De Fryske Marren, onder andere in Heerenveen en Sneek.

7. Planningsinstrument

In dit hoofdstuk staan voor de verschillende activiteiten (onderwijs, sport, doelgroepen zwemmen, banenzwemmen en recreatief zwemmen) de uitkomsten van het inzetten van het planningsinstrument weergegeven. Hierbij wordt inzicht gegeven in de huidige en toekomstige (2025 en 2035) behoefte aan zwemwater op basis van de definities van geschikt zwemwater (bijlage 1) en zijn uitgangspunten per activiteit specifiek opgenomen.

De uitgangspunten die landelijk worden gehanteerd komen niet altijd overeen met regionale uitgangspunten. Vanwege het plattelandskarakter van de gemeente en de waterrijke omgeving van de gemeente is het van belang de uitgangspunten kritisch te bekijken

7.1 Onderwijs

Binnen de activiteit onderwijs wordt meer inzicht gegeven in de zwemwaterbehoefte voor leszwemmen in De Fryske Marren. In De Fryske Marren wordt beperkt schoolzwemmen aangeboden, door de kleine omvang van deze doelgroep wordt deze activiteit niet meegenomen in de berekeningen van het planningsinstrument. Kader 1 geeft de definitie aan die van belang is om te bepalen welk zwemwater hiervoor geschikt is. Ieder zwembad waar zwemles wordt aangeboden dient minimaal één bassin te hebben die voldoet aan deze definities, daarnaast wordt overig instructiezwemwater ook meegenomen in de capaciteit, omdat dit zwemwater wordt ingezet voor de lagere zwemniveaus.

Kader 7.1 Definitie zwemwater geschikt voor onderwijs

Lengte:	N.v.t.
Breedte:	N.v.t.
Oppervlakte:	Minimaal 160m ²
Diepte:	Minimaal 0,8 meter diep, over een oppervlakte van 40m ² minimaal 1,8 meter diep.
Temperatuur:	27°C of meer

In de Fryske Marren wordt in beide openbare overdekte zwembaden leszwemmen aangeboden. In totaal is 725m² zwemwater geschikt voor onderwijs. De semi-private zwembaden in de omgeving hebben daarnaast nog een capaciteit van 460m². Deze capaciteit voldoet niet altijd aan de definitie zoals hierboven gesteld. Dit zwemwater wordt wel in het onderzoek meegenomen, omdat het veelvuldig wordt gebruikt en daarmee voorziet in een vraag vanuit de gemeente. In totaal ligt de gemeentelijke capaciteit voor zwemwater op 1.185m². Op basis van deze gegevens, de bevolkingsprognoses en enkele algemene uitgangspunten, is berekend hoeveel zwemwater De Fryske Marren nodig heeft om leszwemmen te kunnen faciliteren.

De uitgangspunten:

- kinderen in De Fryske Marren doen gemiddeld even lang over het behalen van een zwemdiploma als het Nederlands gemiddelde (48 uur voor A-diploma, 12 uur voor B-diploma en 12 uur voor C-diploma);
- kinderen in De Fryske Marren wijken niet af van het landelijk gemiddelde wat betreft zwemdiplomabezit (3% bezit geen zwemdiploma, 19% heeft alleen het A-diploma, 44% bezit het A- en B-diploma, 34% heeft het A-, B- en C-diploma);
- kinderen hebben ongeveer 10 m² zwemwater nodig tijdens de zwemles

- ideaaltypisch is in de twee openbare zwembaden 14 uur⁷ per week beschikbaar voor leszwemmen. Er wordt vanuit gegaan dat de semi-private zwembaden ideaaltypisch ook maximaal deze tijd open kunnen zijn;
- kinderen in De Fryske Marren gaan voor zwemles naar de zwembaden binnen de gemeente. Kinderen van buiten de gemeente maken voor zwemles gebruik van zwembaden buiten de gemeente.

Met deze uitgangspunten en de bevolkingsontwikkeling tot 2025 en 2035 worden berekeningen gemaakt voor het benodigde oppervlakte zwemwater. Hierbij worden de landelijke percentages voor diplomabezit en aantal uren leszwemmen gerelateerd aan het aantal kinderen in De Fryske Marren en hoeveel capaciteit zwemwater nodig is. Op basis van het aantal uren beschikbaar zwemwater komt hier een benodigde capaciteit uit.

In tabel 7.1 staan de uitkomsten van de berekeningen voor leszwemmen weergegeven. Op basis van deze berekeningen heeft De Fryske Marren een ruim overschot aan zwemwater voor leszwemmen, nu en in de toekomst. In de openbare zwembaden is 725m² zwemwater beschikbaar en slechts 477m² zwemwater benodigd om alle kinderen in de openbare zwembaden zwemles te kunnen geven. De semi-private zwembaden zorgen voor een ruime aanvulling op het zwemwater voor leszwemmen, nu en in de toekomst. In deze berekeningen is uitgegaan van 14 uur beschikbaar zwemwater in de week, dit wijkt af van de huidige situatie.

Tabel 7.1. Zwemwaterbehoefte onderwijs De Fryske Marren in 2017, 2025 en 2035

	2017		2025		2035	
	Openbaar en semi-		Openbaar en semi-		Openbaar en semi-	
	Openbaar	privaat	Openbaar	privaat	Openbaar	privaat
Benodigd (m ²)	477	477	499	499	499	499
Beschikbaar (m ²)	725	1.185	725	1.185	725	1.185
Overschot (m ²)	248	708	226	686	226	686
Overschot (% huidig aanbod)	34%	60%	31%	58%	31%	58%

Dit beeld van de gemeente De Fryske Marren als geheel geeft echter te weinig inzicht in de behoeftes voor leszwemmen die er zijn. Door de lange reisafstand zullen veel inwoners van De Fryske Marren voor zwemles voor het dichtstbijzijnde zwembad kiezen.

Om meer inzicht te geven in wat dat betekent voor de zwemwaterbehoefte voor de toekomst, is in tabel 7.2 een uitsplitsing gemaakt van de twee openbare zwembaden en de private zwembaden naar verzorgingsgebied. Voor ieder zwembad is voor de inwoners voor wie het zwembad het dichtstbij is de

⁷ Dit komt niet overeen met de werkelijke uren. In Ny Sudersé wordt iets meer zwemles gegeven, ruim 19 uur. In Swimfun wordt in de helft van het wedstrijdbassin 8 uur per week zwemles gegeven.

reisafstand berekend⁸. In deze groep is gekeken naar de kinderen en is per leeftijdsjaar berekend hoeveel kinderen ongeveer zwemles zullen volgen. Met deze groep kinderen zijn dezelfde berekeningen gemaakt, op basis van de aannames die eerder zijn genoemd. Om het overzichtelijk te maken, zijn de berekeningen voor het jaar 2035 weergegeven (tabel 7.2).

Tabel 7.2 Zwemwaterbehoefte onderwijs De Fryske Marren uitgesplitst naar zwembad in 2035 (ideaaltypisch)

	Swimfun	Ny Sudersé	Semi-privaat
Benodigd (m ²)	98	148	258
Beschikbaar (m ²)	375	350	460
Overschot (m ²)	277	202	202
Overschot (% huidige aanbod)	74%	58%	44%

Tabel 7.2 laat zien dat in 2035 zowel in Swimfun als in Ny Sudersé en de semi-private baden een overschot aan zwemwater is. Het grootste overschot bij inzet van het zwembad van 14 uur per week bevindt zich bij Swimfun. Bijna drie kwart van het beschikbare water hoeft niet voor zwemles ingezet te worden om alle kinderen die het dichtstbij wonen in zwemlessen te kunnen voorzien. In deze tabel wordt er vanuit gegaan dat de semi-private zwembaden waarin nu zwemles wordt gegeven, dit in de toekomst ook zullen doen.

In deze berekeningen is steeds uitgegaan van de ideaaltypische situatie waarin 14 uur per week wordt lesgegeven in de volledig geschikte capaciteit. De komende berekeningen laten zien wat de huidige situatie aan aantal lessen voor de toekomstige bevolking betekent. Voor Swimfun is het aantal uur dat zwemles wordt aangeboden lager dan 14 uur, namelijk 8 uur. Ook wordt hier niet de volledige capaciteit gebruikt. In plaats van 375m² wordt hier slechts de helft van het bad ingezet. In Ny Sudersé wordt daarentegen meer uren zwemles aangeboden dan mee wordt gerekend. Hier wordt ruim 19 uur zwemles gegeven. Dit wordt op bijna alle uren in het wedstrijdbassin gedaan, dus in plaats van 350m² wordt in deze berekening met 250m² gerekend. Voor de semi-private zwembaden is de 14 uur les in de week aangehouden. Dit komt overeen met het gemiddelde aantal uren les van de commerciële aanbieders.

Tabel 7.3 laat zien dat in 2035, met bovenstaande uitgangspunten, met name voor Swimfun het overschot minder groot wordt, maar dat voor de activiteit zwemles nog steeds een overschot aan zwemwater bestaat.

⁸ Afwijkingen van de benodigde behoefte voor De Fryske Marren als geheel ten opzichte van de uitsplitsing naar zwembaden komen voort uit afrondingsverschillen.

Tabel 7.3 Zwemwaterbehoefte onderwijs De Fryske Marren uitgesplitst naar zwembad in 2035 (huidige uren openstelling)

	Swimfun	Ny Sudersé	Semi-privaat
Benodigd (m²)	171	109	258
Beschikbaar (m²)	188	250	460
Overschot (m²)	17	141	202
Overschot (% huidige aanbod)	9%	56%	44%

7.2 Sport

De categorie (zwem)sport betreft een verzameling waar meerdere disciplines onder vallen. In deze rapportage verstaan we onder sport: zwemsporten en bewegingsactiviteiten in georganiseerd verband, uitgevoerd door een voor het zwembad externe organisatie (inclusief verenigingen voor zwemmers met een beperking), met name - maar niet uitsluitend - bestaande uit activiteiten met een competitief karakter waarop door derden opgestelde sporttechnische eisen van toepassing zijn. Daartoe worden gerekend: wedstrijd- en masterzwemmen, waterpolo, onderwatersporten, schoonspringen en synchroonzwemmen.

In De Fryske Marren is sprake van wedstrijdzwemmen, waterpolo en een reddingsbrigade. Op dit moment maken drie verenigingen structureel gebruik van de zwembaden. Het is daarbij van belang dat zwemwater ten behoeve van sport voldoet aan de geldende sporttechnische eisen, zodat wedstrijden - maar ook trainingen - op een goede manier kunnen worden afgewerkt. De sporttechnische eisen variëren uiteraard per sport, maar alles bij elkaar genomen kunnen de volgende criteria worden geformuleerd⁹.

Kader 7.2 Definitie zwemwater geschikt voor sport

Lengte:	25, 35 of 50 meter
Breedte:	Tenminste 12,5 meter
Oppervlakte:	Tenminste 312,5 m²
Diepte:	Tenminste 2 meter
Temperatuur:	25 tot 28 °C

Voor de capaciteitsberekening van sport wordt rekening gehouden met:

- de diverse sportdisciplines die in de zwembaden plaatsvinden, te weten: wedstrijdzwemmen, waterpolo, trimzwemmen en Reddingsbrigade-activiteiten;
- een gemiddelde duur van één uur;
- de bevolking in de leeftijdscategorie tot 65 jaar;

⁹ Gebaseerd op het Handboek Zwembaden (KNZB, 2018).

Ny Sudersé

- op basis van de gestelde definitie zijn beide bassins eigenlijk niet geschikt voor sportactiviteiten. Het wedstrijdbassin is met 25 x 10 meter niet breed genoeg. Doordat dit bassin wel wordt gebruikt door de Reddingsbrigade, wordt toch gerekend met een beschikbaar wateroppervlak van 250 m²;
- in totaal worden 6 uur per week sportactiviteiten georganiseerd;
- in 2017 had het zwembad 8.137 bezoeken voor sport.

Swimfun

- op basis van de gestelde definitie zijn beide bassins niet geschikt voor sportactiviteiten. Het wedstrijdbassin van 25 x 15 meter is niet diep genoeg en heeft een te hoge watertemperatuur. Doordat dit bassin wel veelvuldig wordt gebruikt door Avena en SGHA, is toch gerekend met de beschikbare oppervlakte van 375 m²;
- in totaal zijn de verenigingen 10 uur per week actief;
- het bezoekaantal voor sport wordt niet geregistreerd door Swimfun. Op basis van eigen input van de verenigingen is een bezoekaantal van 15.000 geraamd.

Beide zwemaccommodaties beschikken niet over een bassin dat op basis van de gestelde definitie geschikt is voor de zwemsport. Als de berekeningen op basis van de huidige situatie wel worden doorgevoerd, wordt duidelijk dat in Lemmer onvoldoende zwemwater voor sportactiviteiten beschikbaar is. In totaal is sprake van een tekort van ongeveer 140 m² zwemwater. Dit is een tekort van ruim 50 procent. Vanwege de demografische ontwikkeling zal naar verwachting de vraag naar sportactiviteiten iets afnemen, maar blijft het tekort circa 37 procent. Ook in Joure is sprake van een tekort aan zwemwater, waardoor voor de hele gemeente sprake is van een tekort aan geschikt zwemwater voor sport. In totaal gaat het om ruim 35 procent. Het tekort aan geschikt zwemwater zal mogelijk vanwege de demografische ontwikkeling afnemen, maar het tekort in de gemeente blijft aanwezig.

Tabel 7.4 Zwemwaterbehoefte sport voor De Fryske Marren in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m ²)	852	806	745
Beschikbaar (m ²)	625	625	625
Tekort (m ²)	-227	-181	-120
Tekort (% huidige aanbod)	-36%	-29%	-19%

Tabel 7.5 Zwemwaterbehoefte sport voor Ny Sudersé in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m ²)	393	371	343
Beschikbaar (m ²)	250	250	250
Tekort (m ²)	-143	-121	-93
Tekort (% huidige aanbod)	-57%	-49%	-37%

Tabel 7.6 Zwemwaterbehoefte sport voor Swimfun in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m ²)	458	434	400
Beschikbaar (m ²)	375	375	375
Tekort (m ²)	-84	-59	-25
Tekort (% huidige aanbod)	-22%	-16%	-7%

7.3 Banenzwemmen

Banenzwemmen is een activiteit die veelal individueel wordt beoefend en vaak gericht is op het in stand houden van/bevorderen van de conditie. Banenzwemmen wordt op diverse niveaus beoefend. Zowel op een laagdrempelige manier waarbij mensen (grotendeels) komen zwemmen voor het sociale aspect, als op een meer sportieve manier, waarbij mensen niet zelden meerdere keren per week matig tot intensief bewegen.

Banenzwemmen kan het beste worden beoefend in een wedstrijdbassin van 25 of 50 meter. Bovendien leent een bassin dat is ingedeeld in zwembanen (van voldoende breedte) zich goed om de capaciteit (in aantal zwemmers) te vergroten en de activiteit banenzwemmen goed te organiseren. Om te bepalen welk zwemwater geschikt is voor banenzwemmen, worden de volgende criteria gehanteerd:

Kader 7.3 Definitie zwemwater geschikt voor banenzwemmen

Lengte:	Meer dan 20 meter
Breedte:	Veelvoud van 2,5 meter
Oppervlakte:	-
Diepte:	Tenminste 1,10 meter
Temperatuur:	27 tot 30 °C

Voor de algemene capaciteitsberekening van banenzwemmen wordt verder uitgegaan van:

- een capaciteit van (gemiddeld) vier personen per baan in een 25-meter bad;
- een gemiddelde duur van banenzwemmen van 45 minuten;
- een berekening van de bevolking in de leeftijdscategorie van 25 jaar en ouder;

Dit resulteert voor banenzwemmen in een capaciteit van (afgerond) 0,09 bezoeken per m² per uur. Anders gezegd: per 100 m² zwemwater bedraagt de capaciteit circa 9 bezoeken per uur. Zoals eerder vermeld, wordt in beide accommodaties banenzwemmen aangeboden.

Ny Sudersé

- op basis van de gestelde definitie is het instructiebassin van Ny Sudersé niet geschikt voor banenzwemmen. Het wedstrijdbassin is hiervoor wel geschikt. Hierna wordt dan ook gerekend met 250 m²;
- in totaal wordt 29 uur per week banenzwemmen aangeboden;
- na de toepassing van een weging voor dal- en piekuren, wordt rekening gehouden met een aanbod van 20 uur per week;
- in 2017 had het zwembad 15.451 bezoeken voor banenzwemmen.

Swimfun

- op basis van de gestelde definitie is het wedstrijdbassin van 25 x 15 meter geschikt voor banenzwemmen. In de berekeningen is daarom gerekend met een geschikt wateroppervlak van 375 m²;
- in totaal wordt 10 uur per week banenzwemmen aangeboden;
- in 2017 had het zwembad 20.957 bezoeken voor banenzwemmen.

Op basis van de bovenstaande uitgangspunten is in Lemmer voldoende zwemwater beschikbaar. Wel blijkt dat het overschot relatief beperkt is. In Joure is op dit moment onvoldoende zwemwater beschikbaar. Dit kan worden opgelost door meer uren voor deze activiteit beschikbaar te stellen. Vanwege het tekort in Joure, is er nu in de gehele gemeente een tekort aan beschikbaar zwemwater voor banenzwemmen. Het benodigde zwemwater sluit dus niet goed aan bij het beschikbare zwemwater. In onderstaande tabellen is aangegeven in hoeverre het beschikbare zwemwater voor banenzwemmen aansluit bij het benodigd zwemwater voor banenzwemmen.

Tabel 7.7 Zwemwaterbehoefte banenzwemmen voor De Fryske Marren in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m ²)	763	773	765
Beschikbaar (m ²)	625	625	625
Tekort (m ²)	-138	-148	-140
Tekort (% huidige aanbod)	-22%	-24%	-22%

Tabel 7.8 Zwemwaterbehoefte banenzwemmen voor Ny Sudersé in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m ²)	204	208	206
Beschikbaar (m ²)	250	250	250
Overschot (m ²)	46	42	44
Overschot (% huidige aanbod)	18%	17%	17%

Tabel 7.9 Zwemwaterbehoefte banenzwemmen voor Swimfun in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m ²)	558	565	559
Beschikbaar (m ²)	375	375	375
Tekort (m ²)	-183	-190	-184
Tekort (% huidige aanbod)	-49%	-51%	-49%

7.4 Doelgroepen zwemmen

Doelgroepen zwemmen is een verzamelnaam voor zwemactiviteiten die doorgaans groepsgewijs worden beoefend met als primair doel om in beweging te blijven c.q. de conditie op peil te houden. Aan doelgroepen zwemmen is meestal geen competitief karakter verbonden, zoals dat bij sport wel het geval is. Typische voorbeelden zijn activiteiten zoals aquasporten, baby- en kleuterzwemmen, Meer Bewegen Voor Ouderen, therapiezwemmen of zwemmen voor mensen met een beperking. Vanwege de diversiteit van deze activiteiten, kan de temperatuur en diepte van het bassin soms sterk verschillen. Criteria waar zwemwater voor doelgroepen zwemmen aan moet voldoen, zijn:

Kader 7.4 Definitie zwemwater geschikt voor doelgroepen zwemmen

Lengte:	Tenminste 7 meter
Breedte:	Tenminste 7 meter
Oppervlakte:	Tenminste 100 m ²
Diepte:	Variabel: 0 tot 2 meter
Temperatuur:	28 tot 32 °C

Voor de algemene capaciteitsberekening van sport wordt rekening gehouden met:

- de diverse doelgroepactiviteiten die in De Fryske Marren plaatsvinden, namelijk: aquasporten, peuter-kleuterzwemmen en zwemles voor volwassenen;
- een gemiddelde duur van drie kwartier;
- de bevolking in alle leeftijdscategorieën;

Ny Sudersé

- op basis van de gestelde definitie zijn beide bassins voor de doelgroepactiviteiten geschikt. Hierna is dan ook gerekend met een beschikbaar wateroppervlak van 350 m²;
- in totaal worden 19 uur per week doelgroepactiviteiten georganiseerd;
- in 2017 had het zwembad 6.044 bezoeken voor doelgroepzwemmen.

Swimfun

- op basis van de gestelde definitie zijn beide bassins geschikt voor doelgroepactiviteiten en daarom wordt gerekend met 671 m² beschikbaar wateroppervlak¹⁰;
- in totaal worden 5 uur per week doelgroepactiviteiten aangeboden;
- Swimfun had in 2017 5.217 bezoeken voor doelgroepzwemmen.

Aan de hand van bovenstaande uitgangspunten blijkt dat de accommodaties in De Fryske Marren op dit moment voldoende zwemwater hebben voor doelgroepen zwemmen. De verschillen tussen het benodigde zwemwater en het beschikbare zwemwater zijn in beide accommodaties ruim. Beide accommodaties hebben relatief gezien niet veel doelgroep-gerelateerde bezoeken hebben.

¹⁰ Doordat de definitie voor doelgroepen zwemmen vanwege de verschillende vormen ruim is, is elk bassin binnen de gemeente geschikt. Hierna is dan ook gerekend met het volledige beschikbare wateroppervlak. Wel moet rekening worden gehouden met het feit dat niet elk bassin geschikt is voor elke doelgroepenactiviteit. In de praktijk zal dus bijvoorbeeld baby-peuterzwemmen niet in een diep wedstrijdbassin kunnen plaatsvinden.

In de gemeente is ruim voldoende zwemwater beschikbaar voor doelgroepenactiviteiten. In alle bassins kunnen enkele vormen van doelgroepen zwemmen plaatsvinden en het beschikbare aantal uur zorgt niet voor belemmeringen in het benodigd zwemwater. Ook naar de toekomst toe is daar geen verandering in te zien. De behoefte krimpt naar de toekomst, omdat de bevolking ook krimpt.

Tabel 7.10 Zwemwaterbehoefte doelgroepen zwemmen voor De Fryske Marren in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m²)	166	165	161
Beschikbaar (m²)	1.021	1.021	1.021
Overschot (m²)	855	856	860
Overschot (% huidige aanbod)	84%	84%	84%

Tabel 7.11 Zwemwaterbehoefte doelgroepen zwemmen voor Ny Sudersé in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd (m²)	77	76	75
Beschikbaar (m²)	350	350	350
Overschot (m²)	273	274	275
Overschot (% huidige aanbod)	78%	78%	79%

Tabel 7.12 Zwemwaterbehoefte doelgroepen zwemmen voor Swimfun in 2017, 2025 en 2035

	2017	2025	2035
Benodigd	89	88	86
Beschikbaar	671	671	671
Overschot	582	583	585
Overschot (% huidige aanbod)	87%	87%	87%

7.5 Recreatief zwemmen

Het is een lastige opgave om de zwemwaterbehoefte voor recreatief zwemmen te bepalen. Factoren als de aantrekkelijkheid van de recreatieve faciliteiten zijn van groot belang of gebruik wordt gemaakt van de recreatieve functie van een zwembad en hoeveel bezoekers het bad vanuit nabijgelegen gebieden trekt. Daarnaast is het overige aanbod aan recreatie binnen de gemeente van belang. Wanneer er veel aanbod is aan activiteiten, hebben inwoners een ruimere keuze, waardoor de keuze minder vaak zal vallen op recreatief zwemmen in het zwembad. In de gemeente zijn ook veel open water zwemplekken aanwezig; met mooi weer zullen inwoners ook voor deze vorm van recreatie kiezen.

In de gemeente De Fryske Marren is Swimfun bij uitstek aantrekkelijk voor recreatief zwemmen. Uit de herkomstanalyse van de bezoekers blijkt dat men vanuit de wijde omgeving gebruikmaakt van het zwembad voor dagrecreatie. Op basis daarvan kan worden gesteld dat in De Fryske Marren voldoende en aantrekkelijk genoeg zwemwater voor recreatief zwemmen aanwezig is om te voorzien in de behoefte van zowel de inwoners van de gemeente als van de inwoners uit omliggende gemeenten. Naar verwachting heeft de recente renovatie van Swimfun ervoor gezorgd dat de aantrekkelijkheid van het zwembad is toegenomen. Een knelpunt bij Swimfun is dat de manager aangeeft op zoek te zijn naar een programmering waarbij zowel de maatschappelijk functie als de recreatieve functie van het zwembad voldoende aandacht krijgt. Daarbij wordt aangegeven dat met name in de vakanties de maximale capaciteit van het zwembad geregeld wordt gehaald. Dit komt door de grote regiofunctie van het zwembad.

Door de regionale functie van het zwembad is de verwachting dat ondanks de bevolkingskrimp de bezoekaantallen voor recreatief zwemmen niet zullen dalen wanneer het aanbod gelijk zal blijven.

Ook in Ny Sudersé wordt recreatief zwemmen aangeboden. In dit zwembad is het recreatief zwemmen veel meer gericht op de lokale behoefte. Het zwembad heeft enkele recreatieve elementen en is volgens de manager vanwege het karakter van het zwembad uitermate geschikt voor gezinsrecreatie. Hier zijn geen knelpunten in te vinden. Ook voor de toekomst, met de te verwachten bevolkingskrimp, worden niet direct knelpunten verwacht omdat de uren voor recreatief zwemmen flexibel kunnen worden ingezet.

7.6 Conclusie

De Fryske Marren beschikt over voldoende zwemwater voor de verschillende activiteiten, echter niet zoals het in de huidige programmering is ingedeeld. Voor onderwijs is voldoende zwemwater beschikbaar op verschillende plaatsen in de gemeente. De spreiding van zwemwater is van belang zodat het voor meer mensen aantrekkelijk is om langer zwemles te volgen. Voor sport en banenzwemmen zijn meer uren nodig, met name in Swimfun, om deze activiteiten voldoende aan te kunnen bieden. Voor sportactiviteiten is het daarbij van belang om in te zien dat beide 25-meterbassins ingezet worden voor deze activiteit, maar door de watertemperatuur in de definitie niet voldoen. Voor doelgroepen zwemmen en recreatief zwemmen zijn voldoende mogelijkheden om in de vraag te voorzien.

8. Conclusie

De gemeente De Fryske Marren heeft gevraagd om inzicht in de behoefte aan overdekt zwemwater, voor nu en in de toekomst (2025 en 2035). Daarbij is de vraag gesteld:

Wat is de huidige (2017) en toekomstige (2025 en 2035) vraag naar overdekt zwemwater en hoe verhoudt zich dit tot het huidige aanbod?

Het Mulier Instituut heeft samen met TREEM deze vraag beantwoord door middel van analyse van bevolkingsgegevens, cijfers met betrekking tot sportdeelname, gegevens die zijn aangeleverd door de zwembaden, gegevens die zijn verkregen bij andere zwembaden en gesprekken met zwembadmanagers en verenigingen.

Om de vraag te beantwoorden, zijn verschillende deelvragen opgesteld. In deze conclusie wordt per paragraaf op de deelvragen een antwoord gegeven, met uiteindelijk een antwoord op de hoofdvraag van dit onderzoek.

8.1 Capaciteit

De eerste deelvraag betrof de capaciteit van zwemwater in De Fryske Marren en een vergelijking met het aanbod in de regio en een vergelijking met vergelijkbare gemeenten. De Fryske Marren heeft twee overdekte openbare zwembaden in de gemeente: Swimfun in Joure en Ny Sudersé in Lemmer. Swimfun is ingericht als een subtropisch zwembad met een gecombineerd wedstrijd- en recreatiebassin (totaal 670m²), peuterbassin en vele recreatieve attracties als glijbanen, wildwaterbaan en wellnessvoorzieningen. Ny Sudersé beschikt over een 4-baans wedstrijdbassin (250m²), instructiebassin (100m²), peutergedeelte en een glijbaan. Naast de openbare zwembaden heeft de gemeente ook semi-private overdekte zwembaden waar gebruik van kan worden gemaakt. Voor dit onderzoek worden ook de vier semi-private zwembaden binnen de gemeente meegenomen. De zwembaden beschikken gezamenlijk over een capaciteit van 460m².

De omliggende gemeenten beschikken ook over openbare overdekte zwembaden, alleen de gemeente Opsterland beschikt niet over een openbaar overdekt zwembad. Wat betreft capaciteiten bieden deze zwembaden een divers aanbod. Dit leidt ertoe dat ook buiten de gemeente aantrekkelijk aanbod voor de inwoners van De Fryske Marren beschikbaar is. Met name voor de activiteit sport is het zwembad in Heerenveen en het zwembad in Sneek geschikt. Beide baden in De Fryske Marren zelf hebben voor deze activiteit een te hoge temperatuur. Zwembad Swimfun is het enige zwembad in de regio met een grote recreatieve functie.

Naast de omliggende gemeenten is ook gekeken naar vergelijkbare gemeenten in inwonertal, stedelijkheid en gemeenten die net als De Fryske Marren uit meerdere kernen bestaan. Gekozen is om De Fryske Marren te vergelijken met Medemblik, Berkelland, Bronckhorst en Hollands Kroon. Hollands Kroon is een atypische gemeente met vier openbare overdekte zwembaden voor een relatief kleine bevolking. Medemblik, Berkelland en Bronckhorst beschikken allen over één openbaar overdekt zwembad. Wat betreft capaciteiten valt het op dat met name voor de zwemsport veel van deze baden onvoldoende faciliteiten hebben. De temperatuur van het zwemwater is te hoog of de capaciteit is te klein om de zwemsport goed te kunnen beoefenen. De Fryske Marren heeft relatief veel capaciteit voor

de activiteiten onderwijs, doelgroepenzwemmen en recreatief zwemmen ten opzichte van de gemeenten met maar één zwembad.

8.2 Afstandsanalyse

De tweede deelvraag, die zich richt op de herkomst van de bezoekers van de zwembaden in De Fryske Marren, is beantwoord met behulp van afstandsanalyses. Door middel van postcodeonderzoek in de meivakantie 2018 en postcodes van abonneementhouders van de zwembaden is informatie verkregen over de herkomst van de bezoekers van de zwembaden. Uit het postcodeonderzoek is duidelijk het recreatieve karakter van Swimfun te zien. Dagbezoekers reizen gemiddeld 32,5 kilometer voor een bezoek aan het zwembad, daarnaast is in de meivakantie periode naar schatting 15 procent van de bezoeken aan Swimfun afkomstig van toeristen. De abonneementhouders van Swimfun komen vaak van minder ver. Abonneementhouders zijn zowel afkomstig uit De Fryske Marren als uit de omliggende gemeenten.

De bezoekers van Ny Sudersé hebben een minder grote reisafstand dan de bezoekers van Swimfun. De recreatieve bezoekers en de abonneementhouders komen met name uit De Fryske Marren en het noorden van de gemeente Noordoostpolder.

Niet alleen is naar de herkomst van de bezoekers gekeken, maar ook naar de reisafstanden van de inwoners van De Fryske Marren naar het dichtstbijzijnde zwembad dat zij kunnen bezoeken. Gemiddeld moeten de inwoners van De Fryske Marren 5,4 kilometer reizen naar het dichtstbijzijnde openbare zwembad. De reisafstanden naar de zwembaden verschillen sterk voor de inwoners van de gemeente.

Ook is gekeken naar reisafstanden voor de inwoners van De Fryske Marren naar een overdekt zwembad binnen en buiten de gemeente. De inwoners van de gemeente moeten gemiddeld 5,2 kilometer reizen naar een overdekt openbaar zwembad. De afstanden verschillen sterk per kern van de gemeente. Wanneer wordt gekeken naar de afstand voor zwemles valt op dat de reisafstand sterk daalt: door de ligging van de private baden daalt de gemiddelde reisafstand naar een zwembad in De Fryske Marren naar 3,5 kilometer. Lemmer heeft de kleinste reisafstand met gemiddeld 1,5 kilometer. Bakhuizen heeft de grootste reisafstand met gemiddeld 19,8 kilometer.

Naast de afstand naar de openbare zwembaden in de gemeente is ook gekeken naar de afstand naar de openbare zwembaden buiten de gemeente. Voor een zeer kleine groep is het dichterbij om gebruik te maken van de openbare zwembaden buiten de gemeente. Met name Sportstad Heerenveen is voor inwoners in het oosten van De Fryske Marren aantrekkelijk gelegen.

8.3 Optimalisering programmering

De derde deelvraag gaat in op de mogelijkheden voor het optimaliseren van de programmering. Beide zwembaden hebben veel recreatieve zwemuren in het zwembad. Voor Ny Sudersé geeft dit niet direct knelpunten met andere activiteiten. Dit zwembad heeft nog verschillende uren waarop het zwembad activiteiten aan kan bieden. Voor Swimfun valt op dat er veel recreatieve zwemuren beschikbaar zijn, maar minder uren voor zwemles, doelgroepenzwemmen en banenzwemmen. Dit is een punt waar optimalisatie mogelijk is.

Deze constatering is ook in de bezoekaantallen terug te zien. Ny Sudersé heeft jaarlijks zo'n 58.000 bezoekers. Het merendeel van deze bezoekers is gerelateerd aan banenzwemmen en leszwemmen. Swimfun heeft ongeveer 214.000 bezoeken per jaar; 85 procent van deze bezoeken is gerelateerd aan recreatief zwemmen. Het sportbezoek wordt niet geregistreerd, maar op basis van een indicatie van de verenigingen zal het totale sportbezoek ongeveer 15.000 bezoeken per jaar zijn.

Uit dit onderzoek blijkt dat het optimaliseren van de programmering een belangrijke aanbeveling is in beter gebruik van de beschikbare capaciteiten. Bij de aanbevelingen wordt hier meer inzicht in gegeven.

8.4 Stakeholders

Om naast kwantitatief inzicht in de zwemwaterbehoefte ook iets te kunnen zeggen over de kwalitatieve behoefte in de gemeente, is met verschillende stakeholders gesproken over hun ervaringen op het gebied van zwemwaterbehoefte. Hiermee wordt de vierde deelvraag van dit onderzoek beantwoord.

De managers van de zwembaden geven aan dat zich enkele knelpunten voordoen in het zwemwatergebruik in de gemeente. In Swimfun wordt met name het combineren van de recreatieve functie van het zwembad en de maatschappelijke taak als een knelpunt gezien. De manager van Swimfun geeft aan dat ze al kijken naar mogelijkheden om het zwembad zo goed mogelijk in te zetten. Hier liggen met name wensen richting een betere programmering, zodat de recreatieve activiteiten de maatschappelijke activiteiten, zoals leszwemmen, doelgroepenzwemmen en banenzwemmen, niet in de weg staat. Voor Ny Sudersé ligt in de toekomst een vraagstuk om te bezuinigen. Dit komt voort uit de lage tarieven voor zwemles. De manager van Ny Sudersé geeft aan dat het zwembad momenteel goed loopt, er komen veel vaste gasten en de jeugd en toeristen weten het zwembad in de zomer ook te vinden, maar het is belangrijk om te kijken naar het rendement van de verschillende activiteiten.

Voor dit onderzoek is met de drie verenigingen die gebruikmaken van de zwembaden gesproken: Reddingsbrigade Lemmer, zwemvereniging Avena en SGHA Waterpolo (een startgemeenschap tussen Avena uit Joure en HZPC uit Heerenveen). Twee van de drie verenigingen (Avena en SGHA) hebben de laatste jaren te maken met een terugloop van het ledenaantal. Het ledenaantal van de Reddingsbrigade is de laatste jaren daarentegen gegroeid. Een belangrijk aandachtspunt vanuit de verenigingen is dat de tijden waarop zwemwater gehuurd kan worden, niet volledig aansluit bij de wensen van de verenigingen. Zij hebben hierbij aangegeven dat het huren van zwemwater op gewenste tijden zorgt voor meer stabiliteit van de vereniging. Verenigingen geven aan niet direct tevreden te zijn met de faciliteiten, maar op dit moment zijn de faciliteiten voldoende om in hun aanbod te kunnen voorzien. De oppervlakte van Ny Sudersé is te klein om waterpoloërs boven de 11 jaar te trainen en de watertemperatuur van Swimfun wordt als te warm ervaren. Hierdoor zijn Avena en SGHA genoodzaakt om zwemwater te huren in andere accommodaties buiten de Fryske Marren, onder andere in Heerenveen en Sneek.

Naast deze partijen is ook aan de bezoekers van Swimfun gevraagd waarom zij gebruikmaken van deze accommodatie. De recreatieve functie van het zwembad is de voornaamste reden. Overige redenen om voor het zwembad te kiezen zijn goede service, nabijheid, hygiëne en ticketprijzen. Ook aan de commerciële zwemlesaanbieders zijn enkele vragen gesteld. Hieruit kwam naar voren dat zij tevreden zijn over hun huidige situatie, maar voor de toekomst wel mogelijkheden zien om uit te breiden of dat specialisatie een wens is.

8.5 Huidige en toekomstige behoefte

De vijfde deelvraag gaat in op de huidige en toekomstige behoefte aan zwemwater in De Fryske Marren. Op basis van de berekeningen met het planningsinstrument valt te concluderen dat voor onderwijs, doelgroepen zwemmen en recreatief zwemmen voldoende zwemwater in de gemeente beschikbaar is. Voor onderwijs bieden de openbare zwembaden voldoende zwemwater en zorgen de semi-private zwembaden in de gemeente ervoor dat het zwemwater goed over de gemeente is verdeeld. Doelgroepen zwemmen bestaat uit een veelheid aan activiteiten en in principe is er voor deze activiteiten ruim voldoende zwemwater beschikbaar. Het is wel van belang dat voor de specifieke activiteiten goed wordt gekeken welk zwemwater en welke programmering optimaal is. Swimfun voorziet met het recreatieve karakter van het zwembad in de behoefte van de gemeente, maar ook in die van de regio ten aanzien van recreatief zwemmen.

Voor banenzwemmen is een tekort aan zwemwater. Dit komt door het lage aantal uur dat in Swimfun voor deze activiteit beschikbaar is. Bij verhoging van het aantal uur is de verwachting dat het tekort snel afneemt. Sport heeft een kanttekening. Voor sport is een tekort aan zwemwater gevonden. Dit kan worden opgelost door meer uren voor de sport beschikbaar te stellen. Echter, de temperatuur van het zwemwater is in beide openbare zwembaden te hoog om aan de gestelde definitie voor geschikt sportwater te voldoen.

8.6 Aanbevelingen

Op basis van de conclusies in deze rapportage worden twee aanbevelingen gedaan. De eerste betreft het optimaliseren van de programmering en de tweede aanbeveling gaat over geschikt zwemwater voor sport.

In de huidige programmeringen hebben beide zwembaden ruime openingstijden voor recreatief zwemmen. Voor Swimfun betekenen deze ruime openingstijden dat er minder zwemwater beschikbaar is voor andere activiteiten, zoals doelgroepen zwemmen, banenzwemmen en sport. Om aan de maatschappelijke vraag naar zwemwater in de gemeente te kunnen voldoen, is het van belang om de programmering van Swimfun te optimaliseren zodat de verschillende activiteiten in het zwembad voldoende ruimte krijgen. Een andere mogelijkheid voor Swimfun om te optimaliseren, ligt in een mogelijke samenwerking met het naastgelegen Gymnasium.

Voor sport is in beide zwembaden een tekort aan zwemwatercapaciteit gevonden. Dit zou opgelost kunnen worden in de programmering, maar het zwemwater is vanwege de hoge temperatuur niet optimaal voor deze activiteit geschikt. Vanwege het karakter van de zwembaden kan de temperatuur in Swimfun niet worden aangepast. In Ny Sudersé is dit wellicht wel een optie. Met de verlaging van de temperatuur van het wedstrijdbassin in Ny Sudersé kan binnen de gemeente zwemwater worden gecreëerd dat aan de eisen voldoet. Om momenteel zwemwater te vinden dat aan de temperatuureisen voldoet, moeten verenigingen naar Sportstad in Heerenveen.

Referenties

Breedveld, K., Werff, H. van der, Floor, C., Bennenbroek, M. & Spreen Brouwer, T. (2016). *Rotterdamse planningsnorm openbare zwembaden*. Utrecht/Nieuwegein: Mulier Instituut/KNZB.

Floor, C., Wezenberg-Hoenderkamp, K., Brus, J., Spreen Brouwer, T. & Bennenbroek, M. (2018). *Behoeftte zwemwatercapaciteit en ijsbaan in de gemeenten Ede en Wageningen*. Utrecht/Woerden: Mulier Instituut/TREEM.

Floor, C. & Wezenberg-Hoenderkamp, K. (2018). *Klanttevredenheidsonderzoek Swimfun nulmeting 2018*. Utrecht: Mulier Instituut.

Poel, H. van der, Wezenberg-Hoenderkamp, K. & Hoekman, R. (red.) (2016). *Sportaccommodaties in Nederland*. Utrecht: Mulier Instituut.

RIVM (2018). *Volksgezondheid en zorg. Sport op de kaart*. Gezien op:
<https://www.volksgezondheidenzorg.info/sport/sportopdekaart/lidmaatschappen-sportvereniging#node-zwemmen-gemeente>

Spreen Brouwer, T., Bennenbroek, M. & Floor, C. (2017). *Behoeftteonderzoek zwemwater Nijmegen. Behoeftteonderzoek naar vraag en aanbod van zwemwater in de gemeente Nijmegen*. Woerden/Utrecht: Treem/Mulier Instituut.

Bijlage 1. Planningsinstrument

Het planningsinstrument zoals is weergegeven in hoofdstuk 7 kan worden ingezet voor besluitvorming over zwemwatercapaciteit. Het is echter van belang om in te zien dat het instrument een modellering van de werkelijkheid is en dat het niet de volledige complexiteit van het vraagstuk rondom zwemwatercapaciteit in de gemeente kan dekken. Vandaar dat enkele noten worden verwoord op de aannames gehanteerd bij de ontwikkeling van het planningsinstrument.

- Bij de berekening van de capaciteit van zwemwater worden algemene uitgangspunten en aannames gehanteerd, die in de praktijk op zwembad-, bassin- en activiteitsniveau variatie vertonen. Deze uitgangspunten/aannames hebben onder meer betrekking op:
 - Onderscheiden van activiteiten in ‘slechts’ vijf hoofdcategorieën, terwijl zwembaden in de praktijk een vrij grote variatie in activiteiten kennen (denk bijvoorbeeld aan de grote diversiteit in sport- en doelgroepenzwemmen);
 - Het benodigde wateroppervlak per bezoeker waar het instrument vanuit gaat, is eveneens een benadering van de werkelijkheid: afhankelijk van gehanteerde lesmethode, gebruikte materialen, karakter van de deelnemers, etc., varieert de werkelijk benodigde wateroppervlakte;
 - De uren dat activiteiten worden geprogrammeerd c.q. tijden waarop het betreffende zwemwater beschikbaar is, worden gelijkgesteld voor alle bassins. In de praktijk is uiteraard meer variatie in openingstijden aan de orde.
- Ook ten behoeve van de berekening van de zwemwaterbehoefte worden uitgangspunten en aannames gehanteerd, zoals:
 - In de behoefte-raming is etnische afkomst als variabele niet meegenomen, evenmin als overige sociaaleconomische factoren, terwijl bekend is dat deze factoren wel van invloed zijn op deelnamecijfers voor sport en zwemmen;
 - De raming van de zwemwaterbehoefte is uiteindelijk gebaseerd op historische bezoekcijfers die naar de toekomst worden geëxtrapoleerd, wat betekent dat het deelnamepercentage als vast wordt aangenomen, terwijl meerdere factoren van invloed kunnen zijn op dat deelnamepercentage (bijv. marketing, productontwikkeling, onderhoud/renovatie/nieuwbouw, verbeterende/verslechterde hygiëne, etc. - zie ook hierna).
- Het inzicht in het huidige en toekomstige ‘zwemgedrag’ van de inwoners in het verzorgingsgebied is per definitie een benadering van de werkelijkheid. Bij de raming van (de ontwikkeling van) het gebruik van zwemwater konden bij de nu voorliggende uitwerking van het planningsinstrument diverse aspecten niet meegenomen worden, die wel van invloed zijn op zwembadbezoek, zoals:
 - Concurrerende sport- c.q. vrijetijdsactiviteiten;
 - Entree- en verhuurtarieven;
 - (Kwaliteit van) marketing- en promotie-inspanningen;
 - Gemeentelijk beleid op het gebied van sport en flankerende beleidsvelden (bijv. onderwijs, zorg, welzijn);
 - Overige - niet specifiek bekende - onderliggende oorzaken voor trends in zwembadbezoek.

- De definitie waar zwemwater voor een bepaalde activiteit aan moet voldoen, is bij nieuwbouw van zwembaden ‘zwart-wit’: als een bassin ‘op papier’ voldoet, wordt het meegenomen, anders niet. Door creatieve oplossingen, flexibiliteit van gebruikers en zwembadmanagement/-medewerkers en pragmatisch programmeren, kan bestaand zwemwater in de praktijk weleens breder worden ingezet dan volgens de definitie wordt aangenomen. Desondanks is een definitie nodig, die niet te ruim is, omdat anders de zeggingskracht van het planningsinstrument zou worden beperkt.

Om een idee te geven hoe de zwembaden zijn ‘toegewezen’ aan bepaalde activiteiten, is in deze bijlage de definitie nog eens weergegeven waaraan zwemwater dient te voldoen om als geschikt voor een bepaalde activiteit te worden aangemerkt.

Tabel b1.1 Definitie zwemwaterbehoefte

Activiteit	Lengte	Breedte	Oppervlakte	Diepte	Temperatuur
Zwemonderwijs			160 m ²	Minimaal 0,8m	27+ graden
Sport	25, 35 of 50m	12,5+ m		Tenminste 2m	25-28 graden
Doelgroepen	>= 7m	>= 7m	100 m ²	Variabel (0-2m)	28-32 graden
Banenzwemmen	>= 20m	2,5m en daar een veelvoud van		1,10+ m	27-30 graden
Recreatief zwemmen				Minimaal 0,2 m	28+ graden

Bijlage 2. Programmering zwembaden

De legenda behorend bij de onderstaande programmeringen:

B	Banenzwemmen
R	Recreatief zwemmen
V	Verenigingen
I	Zweminstructie
D	Doelgroepen

Programmering Swimfun

Maandag

Wedstrijdbad							Recr.
Baannr.	1	2	3	4	5	6	1
06:00 - 06:15							
06:15 - 06:30							
06:30 - 06:45							
06:45 - 07:00							
07:00 - 07:15							
07:15 - 07:30							
07:30 - 07:45							
07:45 - 08:00							
08:00 - 08:15	B	B	B	B	B	B	
08:15 - 08:30	B	B	B	B	B	B	
08:30 - 08:45	B	B	B	B	B	B	
08:45 - 09:00	B	B	B	B	B	B	
09:00 - 09:15	B	B	B	D	D	D	D
09:15 - 09:30	B	B	B	D	D	D	D
09:30 - 09:45	B	B	B	D	D	D	D
09:45 - 10:00	B	B	B	D	D	D	D
10:00 - 10:15	R	R	R	R	R	R	R
10:15 - 10:30	R	R	R	R	R	R	R
10:30 - 10:45	R	R	R	R	R	R	R
10:45 - 11:00	R	R	R	R	R	R	R
11:00 - 11:15	R	R	R	R	R	R	R
11:15 - 11:30	R	R	R	R	R	R	R
11:30 - 11:45	R	R	R	R	R	R	R
11:45 - 12:00	R	R	R	R	R	R	R
12:00 - 12:15	R	R	R	R	R	R	R
12:15 - 12:30	R	R	R	R	R	R	R
12:30 - 12:45	R	R	R	R	R	R	R
12:45 - 13:00	R	R	R	R	R	R	R
13:00 - 13:15	R	R	R	R	R	R	R
13:15 - 13:30	R	R	R	R	R	R	R
13:30 - 13:45	R	R	R	R	R	R	R
13:45 - 14:00	R	R	R	R	R	R	R
14:00 - 14:15	R	R	R	R	R	R	R
14:15 - 14:30	R	R	R	R	R	R	R
14:30 - 14:45	R	R	R	R	R	R	R
14:45 - 15:00	R	R	R	R	R	R	R
15:00 - 15:15	I	I	I	R	R	R	R
15:15 - 15:30	I	I	I	R	R	R	R
15:30 - 15:45	I	I	I	R	R	R	R
15:45 - 16:00	I	I	I	R	R	R	R
16:00 - 16:15	I	I	I	R	R	R	R
16:15 - 16:30	I	I	I	R	R	R	R
16:30 - 16:45	I	I	I	R	R	R	R
16:45 - 17:00	I	I	I	R	R	R	R
17:00 - 17:15	V	V	V	R	R	R	R
17:15 - 17:30	V	V	V	R	R	R	R
17:30 - 17:45	V	V	V	R	R	R	R
17:45 - 18:00	V	V	V	R	R	R	R
18:00 - 18:15	V	V	V	V	V	V	
18:15 - 18:30	V	V	V	V	V	V	
18:30 - 18:45	V	V	V	V	V	V	
18:45 - 19:00	V	V	V	V	V	V	
19:00 - 19:15	V	V	V	V	V	V	
19:15 - 19:30	V	V	V	V	V	V	
19:30 - 19:45	V	V	V	V	V	V	
19:45 - 20:00	V	V	V	V	V	V	
20:00 - 20:15	V	V	V	V	V	V	
20:15 - 20:30	V	V	V	V	V	V	
20:30 - 20:45	V	V	V	V	V	V	
20:45 - 21:00							
21:00 - 21:15							
21:15 - 21:30							
21:30 - 21:45							
21:45 - 22:00							
22:00 - 22:15							
22:15 - 22:30							
22:30 - 22:45							
22:45 - 23:00							

Dinsdag

Wedstrijdbad							Recr.
Baannr.	1	2	3	4	5	6	1
06:00 - 06:15							
06:15 - 06:30							
06:30 - 06:45							
06:45 - 07:00							
07:00 - 07:15							
07:15 - 07:30							
07:30 - 07:45							
07:45 - 08:00							
08:00 - 08:15	B	B	B	B	B	B	
08:15 - 08:30	B	B	B	B	B	B	
08:30 - 08:45	B	B	B	B	B	B	
08:45 - 09:00	B	B	B	B	B	B	
09:00 - 09:15	B	B	B	D	D	D	
09:15 - 09:30	B	B	B	D	D	D	
09:30 - 09:45	B	B	B	D	D	D	
09:45 - 10:00	B	B	B	D	D	D	
10:00 - 10:15	R	R	R	R	R	R	R
10:15 - 10:30	R	R	R	R	R	R	R
10:30 - 10:45	R	R	R	R	R	R	R
10:45 - 11:00	R	R	R	R	R	R	R
11:00 - 11:15	R	R	R	R	R	R	R
11:15 - 11:30	R	R	R	R	R	R	R
11:30 - 11:45	R	R	R	R	R	R	R
11:45 - 12:00	R	R	R	R	R	R	R
12:00 - 12:15	R	R	R	R	R	R	R
12:15 - 12:30	R	R	R	R	R	R	R
12:30 - 12:45	R	R	R	R	R	R	R
12:45 - 13:00	R	R	R	R	R	R	R
13:00 - 13:15	R	R	R	R	R	R	R
13:15 - 13:30	R	R	R	R	R	R	R
13:30 - 13:45	R	R	R	R	R	R	R
13:45 - 14:00	R	R	R	R	R	R	R
14:00 - 14:15	R	R	R	R	R	R	R
14:15 - 14:30	R	R	R	R	R	R	R
14:30 - 14:45	R	R	R	R	R	R	R
14:45 - 15:00	R	R	R	R	R	R	R
15:00 - 15:15	I	I	I	R	R	R	R
15:15 - 15:30	I	I	I	R	R	R	R
15:30 - 15:45	I	I	I	R	R	R	R
15:45 - 16:00	I	I	I	R	R	R	R
16:00 - 16:15	I	I	I	R	R	R	R
16:15 - 16:30	I	I	I	R	R	R	R
16:30 - 16:45	I	I	I	R	R	R	R
16:45 - 17:00	I	I	I	R	R	R	R
17:00 - 17:15	R	R	R	R	R	R	R
17:15 - 17:30	R	R	R	R	R	R	R
17:30 - 17:45	R	R	R	R	R	R	R
17:45 - 18:00	R	R	R	R	R	R	R
18:00 - 18:15	R	R	R	R	R	R	R
18:15 - 18:30	R	R	R	R	R	R	R
18:30 - 18:45	R	R	R	R	R	R	R
18:45 - 19:00	R	R	R	R	R	R	R
19:00 - 19:15	R	R	R	R	R	R	R
19:15 - 19:30	R	R	R	R	R	R	R
19:30 - 19:45	R	R	R	R	R	R	R
19:45 - 20:00	R	R	R	R	R	R	R
20:00 - 20:15	B	B	B	R	R	R	R
20:15 - 20:30	B	B	B	R	R	R	R
20:30 - 20:45	B	B	B	R	R	R	R
20:45 - 21:00	B	B	B	R	R	R	R
21:00 - 21:15	V	V	V	V	V	V	
21:15 - 21:30	V	V	V	V	V	V	
21:30 - 21:45	V	V	V	V	V	V	
21:45 - 22:00							
22:00 - 22:15							
22:15 - 22:30							
22:30 - 22:45							
22:45 - 23:00							

Vrijdag

Wedstrijdbad

06:00 - 06:15						
06:15 - 06:30						
06:30 - 06:45						
06:45 - 07:00						
07:00 - 07:15						
07:15 - 07:30						
07:30 - 07:45						
07:45 - 08:00						
08:00 - 08:15	B	B	B	B	B	B
08:15 - 08:30	B	B	B	B	B	B
08:30 - 08:45	B	B	B	B	B	B
08:45 - 09:00	B	B	B	B	B	B
09:00 - 09:15	B	B	B	B	B	B
09:15 - 09:30	B	B	B	B	B	B
09:30 - 09:45	B	B	B	B	B	B
09:45 - 10:00	B	B	B	B	B	B
10:00 - 10:15	R	R	R	R	R	R
10:15 - 10:30	R	R	R	R	R	R
10:30 - 10:45	R	R	R	R	R	R
10:45 - 11:00	R	R	R	R	R	R
11:00 - 11:15	R	R	R	R	R	R
11:15 - 11:30	R	R	R	R	R	R
11:30 - 11:45	R	R	R	R	R	R
11:45 - 12:00	R	R	R	R	R	R
12:00 - 12:15	R	R	R	R	R	R
12:15 - 12:30	R	R	R	R	R	R
12:30 - 12:45	R	R	R	R	R	R
12:45 - 13:00	R	R	R	R	R	R
13:00 - 13:15	R	R	R	R	R	R
13:15 - 13:30	R	R	R	R	R	R
13:30 - 13:45	R	R	R	R	R	R
13:45 - 14:00	R	R	R	R	R	R
14:00 - 14:15	R	R	R	R	R	R
14:15 - 14:30	R	R	R	R	R	R
14:30 - 14:45	R	R	R	R	R	R
14:45 - 15:00	R	R	R	R	R	R
15:00 - 15:15	I	I	I	R	R	R
15:15 - 15:30	I	I	I	R	R	R
15:30 - 15:45	I	I	I	R	R	R
15:45 - 16:00	I	I	I	R	R	R
16:00 - 16:15	I	I	I	R	R	R
16:15 - 16:30	I	I	I	R	R	R
16:30 - 16:45	I	I	I	R	R	R
16:45 - 17:00	I	I	I	R	R	R
17:00 - 17:15	R	R	R	R	R	R
17:15 - 17:30	R	R	R	R	R	R
17:30 - 17:45	R	R	R	R	R	R
17:45 - 18:00	R	R	R	R	R	R
18:00 - 18:15	R	R	R	R	R	R
18:15 - 18:30	R	R	R	R	R	R
18:30 - 18:45	R	R	R	R	R	R
18:45 - 19:00	R	R	R	R	R	R
19:00 - 19:15	R	R	R	R	R	R
19:15 - 19:30	R	R	R	R	R	R
19:30 - 19:45	R	R	R	R	R	R
19:45 - 20:00	R	R	R	R	R	R
20:00 - 20:15	B	B	B	R	R	R
20:15 - 20:30	B	B	B	R	R	R
20:30 - 20:45	B	B	B	R	R	R
20:45 - 21:00	B	B	B	R	R	R
21:00 - 21:15						
21:15 - 21:30						
21:30 - 21:45						
21:45 - 22:00						
22:00 - 22:15						
22:15 - 22:30						
22:30 - 22:45						
22:45 - 23:00						

Recr.

[illegible]Zaterdag

Wedstrijdbad

06:00 - 06:15						
06:15 - 06:30						
06:30 - 06:45	V	V	V	V	V	V
06:45 - 07:00	V	V	V	V	V	V
07:00 - 07:15	V	V	V	V	V	V
07:15 - 07:30	V	V	V	V	V	V
07:30 - 07:45	V	V	V	V	V	V
07:45 - 08:00	V	V	V	V	V	V
08:00 - 08:15	V	V	V	V	V	V
08:15 - 08:30	V	V	V	V	V	V
08:30 - 08:45	V	V	V	V	V	V
08:45 - 09:00	V	V	V	V	V	V
09:00 - 09:15	V	V	V	V	V	V
09:15 - 09:30	V	V	V	V	V	V
09:30 - 09:45						
09:45 - 10:00						
10:00 - 10:15	R	R	R	R	R	R
10:15 - 10:30	R	R	R	R	R	R
10:30 - 10:45	R	R	R	R	R	R
10:45 - 11:00	R	R	R	R	R	R
11:00 - 11:15	R	R	R	R	R	R
11:15 - 11:30	R	R	R	R	R	R
11:30 - 11:45	R	R	R	R	R	R
11:45 - 12:00	R	R	R	R	R	R
12:00 - 12:15	R	R	R	R	R	R
12:15 - 12:30	R	R	R	R	R	R
12:30 - 12:45	R	R	R	R	R	R
12:45 - 13:00	R	R	R	R	R	R
13:00 - 13:15	R	R	R	R	R	R
13:15 - 13:30	R	R	R	R	R	R
13:30 - 13:45	R	R	R	R	R	R
13:45 - 14:00	R	R	R	R	R	R
14:00 - 14:15	R	R	R	R	R	R
14:15 - 14:30	R	R	R	R	R	R
14:30 - 14:45	R	R	R	R	R	R
14:45 - 15:00	R	R	R	R	R	R
15:00 - 15:15	R	R	R	R	R	R
15:15 - 15:30	R	R	R	R	R	R
15:30 - 15:45	R	R	R	R	R	R
15:45 - 16:00	R	R	R	R	R	R
16:00 - 16:15	R	R	R	R	R	R
16:15 - 16:30	R	R	R	R	R	R
16:30 - 16:45	R	R	R	R	R	R
16:45 - 17:00	R	R	R	R	R	R
17:00 - 17:15	R	R	R	R	R	R
17:15 - 17:30	R	R	R	R	R	R
17:30 - 17:45	R	R	R	R	R	R
17:45 - 18:00	R	R	R	R	R	R
18:00 - 18:15						
18:15 - 18:30						
18:30 - 18:45						
18:45 - 19:00						
19:00 - 19:15						
19:15 - 19:30						
19:30 - 19:45						
19:45 - 20:00						
20:00 - 20:15						
20:15 - 20:30						
20:30 - 20:45						
20:45 - 21:00						
21:00 - 21:15						
21:15 - 21:30						
21:30 - 21:45						
21:45 - 22:00						
22:00 - 22:15						
22:15 - 22:30						
22:30 - 22:45						
22:45 - 23:00						

Recr[illegible]

Zondag

Wedstrijdbad							Recr.
Baannr.	1	2	3	4	5	6	1
06:00 - 06:15							
06:15 - 06:30							
06:30 - 06:45							
06:45 - 07:00							
07:00 - 07:15							
07:15 - 07:30							
07:30 - 07:45							
07:45 - 08:00							
08:00 - 08:15							
08:15 - 08:30							
08:30 - 08:45							
08:45 - 09:00							
09:00 - 09:15							
09:15 - 09:30							
09:30 - 09:45							
09:45 - 10:00							
10:00 - 10:15	R	R	R	R	R	R	R
10:15 - 10:30	R	R	R	R	R	R	R
10:30 - 10:45	R	R	R	R	R	R	R
10:45 - 11:00	R	R	R	R	R	R	R
11:00 - 11:15	R	R	R	R	R	R	R
11:15 - 11:30	R	R	R	R	R	R	R
11:30 - 11:45	R	R	R	R	R	R	R
11:45 - 12:00	R	R	R	R	R	R	R
12:00 - 12:15	R	R	R	R	R	R	R
12:15 - 12:30	R	R	R	R	R	R	R
12:30 - 12:45	R	R	R	R	R	R	R
12:45 - 13:00	R	R	R	R	R	R	R
13:00 - 13:15	R	R	R	R	R	R	R
13:15 - 13:30	R	R	R	R	R	R	R
13:30 - 13:45	R	R	R	R	R	R	R
13:45 - 14:00	R	R	R	R	R	R	R
14:00 - 14:15	R	R	R	R	R	R	R
14:15 - 14:30	R	R	R	R	R	R	R
14:30 - 14:45	R	R	R	R	R	R	R
14:45 - 15:00	R	R	R	R	R	R	R
15:00 - 15:15	R	R	R	R	R	R	R
15:15 - 15:30	R	R	R	R	R	R	R
15:30 - 15:45	R	R	R	R	R	R	R
15:45 - 16:00	R	R	R	R	R	R	R
16:00 - 16:15	R	R	R	R	R	R	R
16:15 - 16:30	R	R	R	R	R	R	R
16:30 - 16:45	R	R	R	R	R	R	R
16:45 - 17:00	R	R	R	R	R	R	R
17:00 - 17:15	R	R	R	R	R	R	R
17:15 - 17:30	R	R	R	R	R	R	R
17:30 - 17:45	R	R	R	R	R	R	R
17:45 - 18:00	R	R	R	R	R	R	R
18:00 - 18:15							
18:15 - 18:30							
18:30 - 18:45							
18:45 - 19:00							
19:00 - 19:15							
19:15 - 19:30							
19:30 - 19:45							
19:45 - 20:00							
20:00 - 20:15							
20:15 - 20:30							
20:30 - 20:45							
20:45 - 21:00							
21:00 - 21:15							
21:15 - 21:30							
21:30 - 21:45							
21:45 - 22:00							
22:00 - 22:15							
22:15 - 22:30							
22:30 - 22:45							
22:45 - 23:00							

Programmering Ny Sudersé

Maandag					Dinsdag						
Wedstrijdbad					Wedstrijdbad						
Baannr.	1	2	3	4	Instr.	Baannr.	1	2	3	4	Instr.
1					1	1					1
06:00 - 06:15						06:00 - 06:15					
06:15 - 06:30						06:15 - 06:30					
06:30 - 06:45						06:30 - 06:45					
06:45 - 07:00						06:45 - 07:00					
07:00 - 07:15	B	B	B	B	R	07:00 - 07:15					
07:15 - 07:30	B	B	B	B	R	07:15 - 07:30					
07:30 - 07:45	B	B	B	B	R	07:30 - 07:45					
07:45 - 08:00	B	B	B	B	R	07:45 - 08:00					
08:00 - 08:15	B	B	B	B	R	08:00 - 08:15					
08:15 - 08:30	B	B	B	B	R	08:15 - 08:30					
08:30 - 08:45	B	B	B	B	R	08:30 - 08:45					
08:45 - 09:00	B	B	B	B	R	08:45 - 09:00					
09:00 - 09:15	D	D	D	D		09:00 - 09:15					
09:15 - 09:30	D	D	D	D		09:15 - 09:30					
09:30 - 09:45	D	D	D	D		09:30 - 09:45					
09:45 - 10:00	D	D	D	D		09:45 - 10:00					
10:00 - 10:15	D	D	D	D		10:00 - 10:15					
10:15 - 10:30	D	D	D	D		10:15 - 10:30					
10:30 - 10:45	D	D	D	D		10:30 - 10:45					
10:45 - 11:00	D	D	D	D		10:45 - 11:00					
11:00 - 11:15	D	D	D	D		11:00 - 11:15					
11:15 - 11:30	B	B	B	B	R	11:15 - 11:30	D	D	D	D	D
11:30 - 11:45	B	B	B	B	R	11:30 - 11:45	D	D	D	D	D
11:45 - 12:00	B	B	B	B	R	11:45 - 12:00	D	D	D	D	D
12:00 - 12:15	B	B	B	B	R	12:00 - 12:15	B	B	B	B	R
12:15 - 12:30	B	B	B	B	R	12:15 - 12:30	B	B	B	B	R
12:30 - 12:45	B	B	B	B	R	12:30 - 12:45	B	B	B	B	R
12:45 - 13:00	B	B	B	B	R	12:45 - 13:00	B	B	B	B	R
13:00 - 13:15	B	B	B	B	R	13:00 - 13:15	B	B	B	B	R
13:15 - 13:30	B	B	B	B	R	13:15 - 13:30	B	B	B	B	R
13:30 - 13:45	B	B	B	B	R	13:30 - 13:45	B	B	B	B	R
13:45 - 14:00	B	B	B	B	R	13:45 - 14:00	B	B	B	B	R
14:00 - 14:15	B	B	B	B	R	14:00 - 14:15	B	B	B	B	R
14:15 - 14:30	B	B	B	B	R	14:15 - 14:30	B	B	B	B	R
14:30 - 14:45	B	B	B	B	R	14:30 - 14:45	B	B	B	B	R
14:45 - 15:00	B	B	B	B	R	14:45 - 15:00	B	B	B	B	R
15:00 - 15:15	B	B	B	B	R	15:00 - 15:15	B	B	B	B	R
15:15 - 15:30	B	B	B	B	R	15:15 - 15:30	B	B	B	B	R
15:30 - 15:45	B	B	B	B	R	15:30 - 15:45	B	B	B	B	R
15:45 - 16:00	B	B	B	B	R	15:45 - 16:00	B	B	B	B	R
16:00 - 16:15	I	I	I	I		16:00 - 16:15	I	I	I	I	I
16:15 - 16:30	I	I	I	I		16:15 - 16:30	I	I	I	I	I
16:30 - 16:45	I	I	I	I		16:30 - 16:45	I	I	I	I	I
16:45 - 17:00	I	I	I	I		16:45 - 17:00	I	I	I	I	I
17:00 - 17:15	I	I	I	I		17:00 - 17:15	I	I	I	I	I
17:15 - 17:30	I	I	I	I		17:15 - 17:30	I	I	I	I	I
17:30 - 17:45	I	I	I	I		17:30 - 17:45	I	I	I	I	I
17:45 - 18:00	I	I	I	I		17:45 - 18:00	I	I	I	I	I
18:00 - 18:15	I	I	I	I		18:00 - 18:15	I	I	I	I	I
18:15 - 18:30	B	B	B	B	R	18:15 - 18:30	D	D	B	B	
18:30 - 18:45	B	B	B	B	R	18:30 - 18:45	D	D	B	B	
18:45 - 19:00	B	B	B	B	R	18:45 - 19:00	D	D	B	B	
19:00 - 19:15	B	B	B	B	R	19:00 - 19:15	B	B	B	B	D
19:15 - 19:30	D	D	D	D	R	19:15 - 19:30	B	B	B	B	D
19:30 - 19:45	D	D	D	D	R	19:30 - 19:45	B	B	B	B	D
19:45 - 20:00	D	D	D	D	R	19:45 - 20:00	D	D	B	B	R
20:00 - 20:15					R	20:00 - 20:15	D	D	B	B	R
20:15 - 20:30					R	20:15 - 20:30	D	D	B	B	R
20:30 - 20:45	D	D	D	D		20:30 - 20:45	D	D	D	D	R
20:45 - 21:00	D	D	D	D		20:45 - 21:00	D	D	D	D	R
21:00 - 21:15	D	D	D	D		21:00 - 21:15	D	D	D	D	
21:15 - 21:30						21:15 - 21:30					
21:30 - 21:45						21:30 - 21:45					
21:45 - 22:00						21:45 - 22:00					
22:00 - 22:15						22:00 - 22:15					
22:15 - 22:30						22:15 - 22:30					
22:30 - 22:45						22:30 - 22:45					
22:45 - 23:00						22:45 - 23:00					

Woensdag					Donderdag						
Wedstrijdbad					Instr.	Wedstrijdbad					Instr.
Baannr.	1	2	3	4	1	Baannr.	1	2	3	4	1
06:00 - 06:15						06:00 - 06:15					
06:15 - 06:30						06:15 - 06:30					
06:30 - 06:45						06:30 - 06:45					
06:45 - 07:00						06:45 - 07:00					
07:00 - 07:15	B	B	B	B	R	07:00 - 07:15					
07:15 - 07:30	B	B	B	B	R	07:15 - 07:30					
07:30 - 07:45	B	B	B	B	R	07:30 - 07:45					
07:45 - 08:00	B	B	B	B	R	07:45 - 08:00					
08:00 - 08:15	B	B	B	B	R	08:00 - 08:15					
08:15 - 08:30	B	B	B	B	R	08:15 - 08:30					
08:30 - 08:45						08:30 - 08:45					
08:45 - 09:00					D	08:45 - 09:00					
09:00 - 09:15					D	09:00 - 09:15					
09:15 - 09:30					D	09:15 - 09:30					
09:30 - 09:45					D	09:30 - 09:45					
09:45 - 10:00					D	09:45 - 10:00					
10:00 - 10:15					D	10:00 - 10:15	S	S	S	S	S
10:15 - 10:30					D	10:15 - 10:30	S	S	S	S	S
10:30 - 10:45					D	10:30 - 10:45	S	S	S	S	S
10:45 - 11:00	S	S	S	S	S	10:45 - 11:00	S	S	S	S	S
11:00 - 11:15	S	S	S	S	S	11:00 - 11:15	B	B	B	B	R
11:15 - 11:30	S	S	S	S	S	11:15 - 11:30	B	B	B	B	R
11:30 - 11:45	S	S	S	S	S	11:30 - 11:45	B	B	B	B	R
11:45 - 12:00						11:45 - 12:00	B	B	B	B	R
12:00 - 12:15	B	B	B	B	R	12:00 - 12:15	B	B	B	B	R
12:15 - 12:30	B	B	B	B	R	12:15 - 12:30	B	B	B	B	R
12:30 - 12:45	B	B	B	B	R	12:30 - 12:45	S	S	S	S	S
12:45 - 13:00	B	B	B	B	R	12:45 - 13:00	S	S	S	S	S
13:00 - 13:15	B	B	B	B	R	13:00 - 13:15	S	S	S	S	S
13:15 - 13:30	B	B	B	B	R	13:15 - 13:30	S	S	S	S	S
13:30 - 13:45	B	B	B	B	R	13:30 - 13:45					
13:45 - 14:00	B	B	B	B	R	13:45 - 14:00					
14:00 - 14:15	B	B	B	B	R	14:00 - 14:15	S	S	S	S	
14:15 - 14:30	B	B	B	B	R	14:15 - 14:30	S	S	S	S	
14:30 - 14:45	B	B	B	B	R	14:30 - 14:45	S	S	S	S	
14:45 - 15:00	B	B	B	B	R	14:45 - 15:00	S	S	S	S	
15:00 - 15:15	B	B	B	B	R	15:00 - 15:15					
15:15 - 15:30	B	B	B	B	R	15:15 - 15:30					
15:30 - 15:45	B	B	B	B	R	15:30 - 15:45					
15:45 - 16:00	B	B	B	B	R	15:45 - 16:00					
16:00 - 16:15	I	I	I	I		16:00 - 16:15	I	I	I	I	
16:15 - 16:30	I	I	I	I		16:15 - 16:30	I	I	I	I	
16:30 - 16:45	I	I	I	I		16:30 - 16:45	I	I	I	I	
16:45 - 17:00	I	I	I	I		16:45 - 17:00	I	I	I	I	
17:00 - 17:15	I	I	I	I		17:00 - 17:15	I	I	I	I	
17:15 - 17:30	I	I	I	I		17:15 - 17:30	I	I	I	I	
17:30 - 17:45	I	I	I	I		17:30 - 17:45	I	I	I	I	
17:45 - 18:00	I	I	I	I		17:45 - 18:00	I	I	I	I	
18:00 - 18:15	I	I	I	I		18:00 - 18:15	I	I	I	I	
18:15 - 18:30						18:15 - 18:30	B	B	B	B	R
18:30 - 18:45	V	V	V	V		18:30 - 18:45	B	B	B	B	R
18:45 - 19:00	V	V	V	V		18:45 - 19:00	B	B	B	B	R
19:00 - 19:15	V	V	V	V	D	19:00 - 19:15	B	B	B	B	R
19:15 - 19:30	V	V	V	V	D	19:15 - 19:30	B	B	B	B	R
19:30 - 19:45	V	V	V	V	D	19:30 - 19:45	B	B	B	B	R
19:45 - 20:00	V	V	V	V	D	19:45 - 20:00	B	B	B	B	D
20:00 - 20:15	V	V	V	V	D	20:00 - 20:15	B	B	B	B	D
20:15 - 20:30	V	V	V	V	D	20:15 - 20:30	B	B	B	B	D
20:30 - 20:45	V	V	V	V	D	20:30 - 20:45	D	D	D	D	R
20:45 - 21:00	V	V	V	V	D	20:45 - 21:00	D	D	D	D	R
21:00 - 21:15					D	21:00 - 21:15	D	D	D	D	
21:15 - 21:30						21:15 - 21:30					
21:30 - 21:45						21:30 - 21:45					
21:45 - 22:00						21:45 - 22:00					
22:00 - 22:15						22:00 - 22:15					
22:15 - 22:30						22:15 - 22:30					
22:30 - 22:45						22:30 - 22:45					
22:45 - 23:00						22:45 - 23:00					

Vrijdag

Wedstrijdbad					Instr.
Baannr.	1	2	3	4	1

06:00 - 06:15					
06:15 - 06:30					
06:30 - 06:45					
06:45 - 07:00					
07:00 - 07:15	B	B	B	B	R
07:15 - 07:30	B	B	B	B	R
07:30 - 07:45	B	B	B	B	R
07:45 - 08:00	B	B	B	B	R
08:00 - 08:15	B	B	B	B	R
08:15 - 08:30	B	B	B	B	R
08:30 - 08:45	B	B	B	B	R
08:45 - 09:00	B	B	B	B	R
09:00 - 09:15	D	D	D	D	D
09:15 - 09:30	D	D	D	D	D
09:30 - 09:45	D	D	D	D	D
09:45 - 10:00	D	D	D	D	D
10:00 - 10:15	D	D	D	D	D
10:15 - 10:30	D	D	D	D	D
10:30 - 10:45	D	D	D	D	
10:45 - 11:00	D	D	D	D	
11:00 - 11:15	D	D	D	D	
11:15 - 11:30					D
11:30 - 11:45					D
11:45 - 12:00					D
12:00 - 12:15	B	B	B	B	R
12:15 - 12:30	B	B	B	B	R
12:30 - 12:45	B	B	B	B	R
12:45 - 13:00	B	B	B	B	R
13:00 - 13:15	B	B	B	B	R
13:15 - 13:30	B	B	B	B	R
13:30 - 13:45	B	B	B	B	R
13:45 - 14:00	B	B	B	B	R
14:00 - 14:15	B	B	B	B	R
14:15 - 14:30	B	B	B	B	R
14:30 - 14:45	B	B	B	B	R
14:45 - 15:00	B	B	B	B	R
15:00 - 15:15	B	B	B	B	R
15:15 - 15:30	B	B	B	B	R
15:30 - 15:45	B	B	B	B	R
15:45 - 16:00	B	B	B	B	R
16:00 - 16:15	I	I	I	I	
16:15 - 16:30	I	I	I	I	
16:30 - 16:45	I	I	I	I	
16:45 - 17:00	I	I	I	I	
17:00 - 17:15	I	I	I	I	
17:15 - 17:30	I	I	I	I	
17:30 - 17:45	I	I	I	I	
17:45 - 18:00	I	I	I	I	
18:00 - 18:15	I	I	I	I	
18:15 - 18:30					
18:30 - 18:45					
18:45 - 19:00	V	V	V	V	
19:00 - 19:15	V	V	V	V	
19:15 - 19:30	V	V	V	V	
19:30 - 19:45	V	V	V	V	
19:45 - 20:00	V	V	V	V	
20:00 - 20:15	V	V	V	V	
20:15 - 20:30	V	V	V	V	
20:30 - 20:45	V	V	V	V	
20:45 - 21:00	V	V	V	V	
21:00 - 21:15	V	V	V	V	
21:15 - 21:30	V	V	V	V	
21:30 - 21:45	V	V	V	V	
21:45 - 22:00					
22:00 - 22:15					
22:15 - 22:30					
22:30 - 22:45					
22:45 - 23:00					

Zaterdag

Wedstrijdbad					Instr.
Baannr.	1	2	3	4	1

06:00 - 06:15					
06:15 - 06:30					
06:30 - 06:45					
06:45 - 07:00					
07:00 - 07:15					
07:15 - 07:30					
07:30 - 07:45					
07:45 - 08:00					
08:00 - 08:15					
08:15 - 08:30					
08:30 - 08:45	I	I	I	I	D
08:45 - 09:00	I	I	I	I	D
09:00 - 09:15	I	I	I	I	D
09:15 - 09:30	I	I	I	I	
09:30 - 09:45	I	I	I	I	
09:45 - 10:00	I	I	I	I	
10:00 - 10:15	I	I	I	I	
10:15 - 10:30	I	I	I	I	
10:30 - 10:45	I	I	I	I	
10:45 - 11:00	I	I	I	I	
11:00 - 11:15	I	I	I	I	
11:15 - 11:30	I	I	I	I	
11:30 - 11:45	I	I	I	I	
11:45 - 12:00	I	I	I	I	
12:00 - 12:15	I	I	I	I	
12:15 - 12:30	I	I	I	I	
12:30 - 12:45					
12:45 - 13:00					
13:00 - 13:15	R	R	R	R	R
13:15 - 13:30	R	R	R	R	R
13:30 - 13:45	R	R	R	R	R
13:45 - 14:00	R	R	R	R	R
14:00 - 14:15	R	R	R	R	R
14:15 - 14:30	R	R	R	R	R
14:30 - 14:45	R	R	R	R	R
14:45 - 15:00	R	R	R	R	R
15:00 - 15:15	R	R	R	R	R
15:15 - 15:30	R	R	R	R	R
15:30 - 15:45	R	R	R	R	R
15:45 - 16:00	R	R	R	R	R
16:00 - 16:15	R	R	R	R	R
16:15 - 16:30	R	R	R	R	R
16:30 - 16:45	R	R	R	R	R
16:45 - 17:00	R	R	R	R	R
17:00 - 17:15					
17:15 - 17:30					
17:30 - 17:45					
17:45 - 18:00					
18:00 - 18:15					
18:15 - 18:30					
18:30 - 18:45					
18:45 - 19:00					
19:00 - 19:15					
19:15 - 19:30					
19:30 - 19:45					
19:45 - 20:00					
20:00 - 20:15					
20:15 - 20:30					
20:30 - 20:45					
20:45 - 21:00					
21:00 - 21:15					
21:15 - 21:30					
21:30 - 21:45					
21:45 - 22:00					
22:00 - 22:15					
22:15 - 22:30					
22:30 - 22:45					
22:45 - 23:00					

Zondag

Wedstrijdbad					Instr.
Baannr.	1	2	3	4	1

06:00 - 06:15					
06:15 - 06:30					
06:30 - 06:45					
06:45 - 07:00					
07:00 - 07:15					
07:15 - 07:30					
07:30 - 07:45					
07:45 - 08:00					
08:00 - 08:15					
08:15 - 08:30					
08:30 - 08:45					
08:45 - 09:00					
09:00 - 09:15					
09:15 - 09:30					
09:30 - 09:45					
09:45 - 10:00					
10:00 - 10:15	R	R	R	R	R
10:15 - 10:30	R	R	R	R	R
10:30 - 10:45	R	R	R	R	R
10:45 - 11:00	R	R	R	R	R
11:00 - 11:15	R	R	R	R	R
11:15 - 11:30	R	R	R	R	R
11:30 - 11:45	R	R	R	R	R
11:45 - 12:00	R	R	R	R	R
12:00 - 12:15	R	R	R	R	R
12:15 - 12:30	R	R	R	R	R
12:30 - 12:45	R	R	R	R	R
12:45 - 13:00	R	R	R	R	R
13:00 - 13:15	R	R	R	R	R
13:15 - 13:30	R	R	R	R	R
13:30 - 13:45	R	R	R	R	R
13:45 - 14:00	R	R	R	R	R
14:00 - 14:15	R	R	R	R	R
14:15 - 14:30	R	R	R	R	R
14:30 - 14:45	R	R	R	R	R
14:45 - 15:00	R	R	R	R	R
15:00 - 15:15	R	R	R	R	R
15:15 - 15:30	R	R	R	R	R
15:30 - 15:45	R	R	R	R	R
15:45 - 16:00	R	R	R	R	R
16:00 - 16:15	R	R	R	R	R
16:15 - 16:30	R	R	R	R	R
16:30 - 16:45	R	R	R	R	R
16:45 - 17:00	R	R	R	R	R
17:00 - 17:15					
17:15 - 17:30					
17:30 - 17:45					
17:45 - 18:00					
18:00 - 18:15					
18:15 - 18:30					
18:30 - 18:45					
18:45 - 19:00					
19:00 - 19:15					
19:15 - 19:30					
19:30 - 19:45					
19:45 - 20:00					
20:00 - 20:15					
20:15 - 20:30					
20:30 - 20:45					
20:45 - 21:00					
21:00 - 21:15					
21:15 - 21:30					
21:30 - 21:45					
21:45 - 22:00					
22:00 - 22:15					
22:15 - 22:30					
22:30 - 22:45					
22:45 - 23:00					

Bijlage 3. Reisafstand per kern van de gemeente

	Inwoneraantal	Openbaar zwembad in gemeente	Openbaar zwembad binnen en buiten gemeente	Openbaar en privaat in gemeente
Joure	12.725	1,6	1,6	1,5
Lemmer	9.870	1,5	1,5	1,5
Balk	3.985	11,0	11,0	3,4
Sint Nicolaasga	3.115	6,0	6,0	0,9
Oudehaske	1.805	6,2	5,6	6,2
Sint Johannesga	1.095	7,4	6,9	7,4
Oudemirdum	1.070	13,6	13,6	8,8
Langweer	1.005	7,9	7,9	4,5
Bakhuizen	955	19,8	14,8	13,4
Echtenerbrug	880	10,0	10,0	10,0
Oosterzee	780	6,6	6,6	6,6
Scharsterbrug	735	2,4	2,4	2,3
Terherne	675	11,2	11,2	11,1
Sloten	655	9,9	9,9	2,5
Rottum	485	9,5	4,7	9,5
Wijckel	475	9,1	9,1	1,2
Haskerhorne	465	3,2	3,2	3,2
Rotsterhaule	440	6,9	6,8	6,9
Idskenhuzen	430	7,5	7,5	2,5
Nijemirdum	405	10,8	10,8	6,2
Bantega	385	7,8	7,8	7,8
Ouwsterhaule	340	4,4	4,4	4,3
Sondel	280	8,3	8,3	3,5
Harich	270	12,5	12,5	5,6
Tjerkgaast	270	10,7	10,7	4,6
Delfstrahuizen	265	10,7	10,7	10,7
Elahuizen	240	16,3	16,3	9,2
Vegelinsoord	200	9,6	9,0	9,6
Goingarip	195	8,2	8,2	7,9
Oudega	195	16,6	15,4	9,9
Terkaple	180	7,6	7,6	7,4
Rohel	170	7,4	7,4	7,4
Echten	160	8,5	8,5	8,5
Broek	120	3,8	3,8	3,5
Follega	95	6,2	6,2	4,9
Rijs	85	17,1	14,5	10,7
Akmarijp	70	6,2	6,2	6,0
Mirns	70	19,1	15,9	13,0
Ruigahuizen	70	10,8	10,8	4,3
Dijken	65	8,8	8,8	5,4

	Inwoneraantal	Openbaar zwembad in gemeente	Openbaar zwembad binnen en buiten gemeente	Openbaar en privaat in gemeente
Rotstergaast	60	12,8	6,3	12,8
Ouwster-Nijega	55	5,0	5,0	4,9
Nijehaske	50	7,6	3,9	7,6
Boornzwaag	45	7,8	7,7	5,5
Doniaga	45	8,0	8,0	3,3
Kolderwolde	40	17,4	13,6	10,8
Oldeouwer	40	5,7	5,7	5,6
Eesterga	20	3,7	3,7	3,7
Snikzwaag	20	4,3	4,3	4,2
Teroele	10	9,6	9,6	4,5
Legemeer	5	6,8	6,8	2,0
Eindtotaal	46.165	5,4	5,2	3,5

